

Рассказы для детей

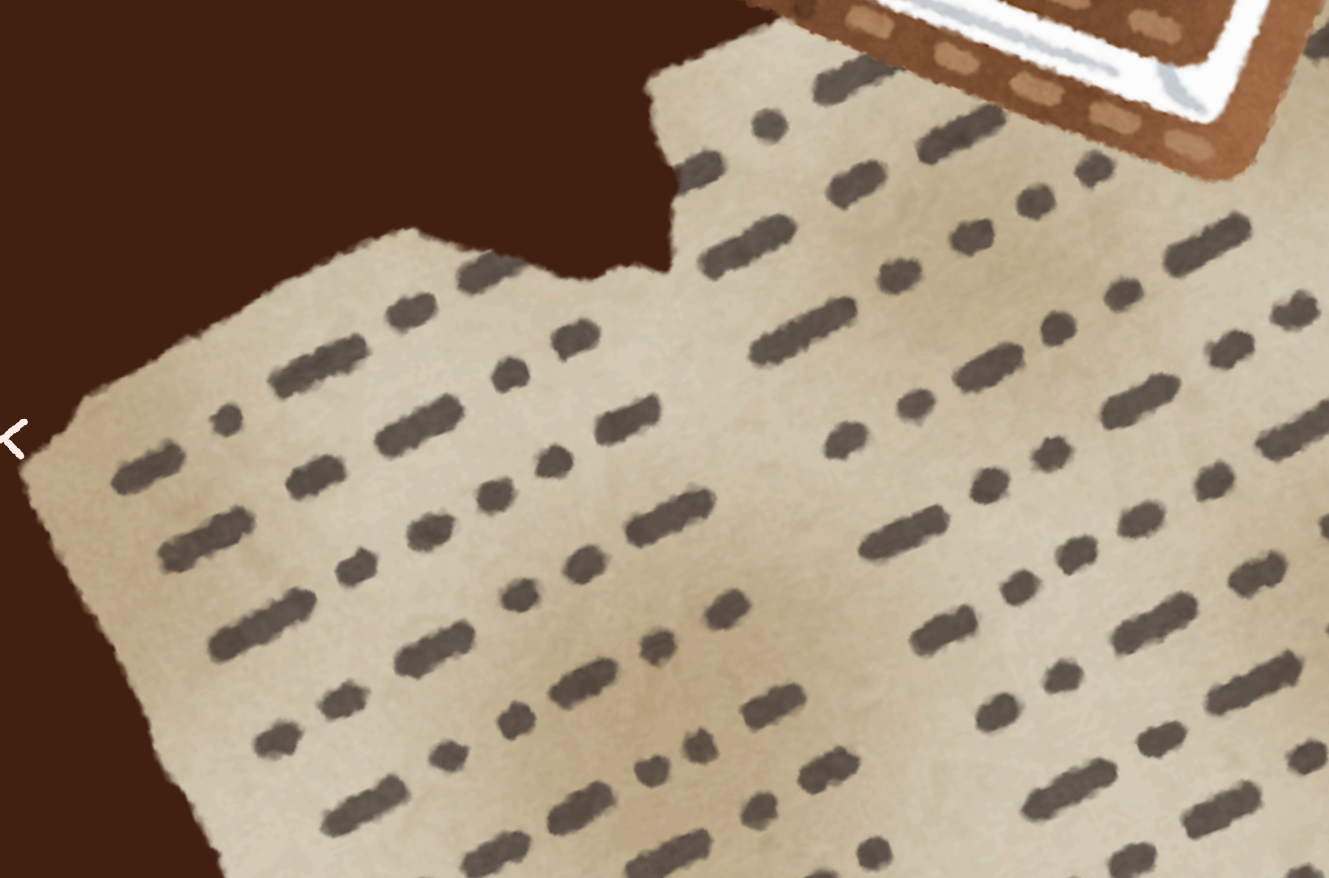

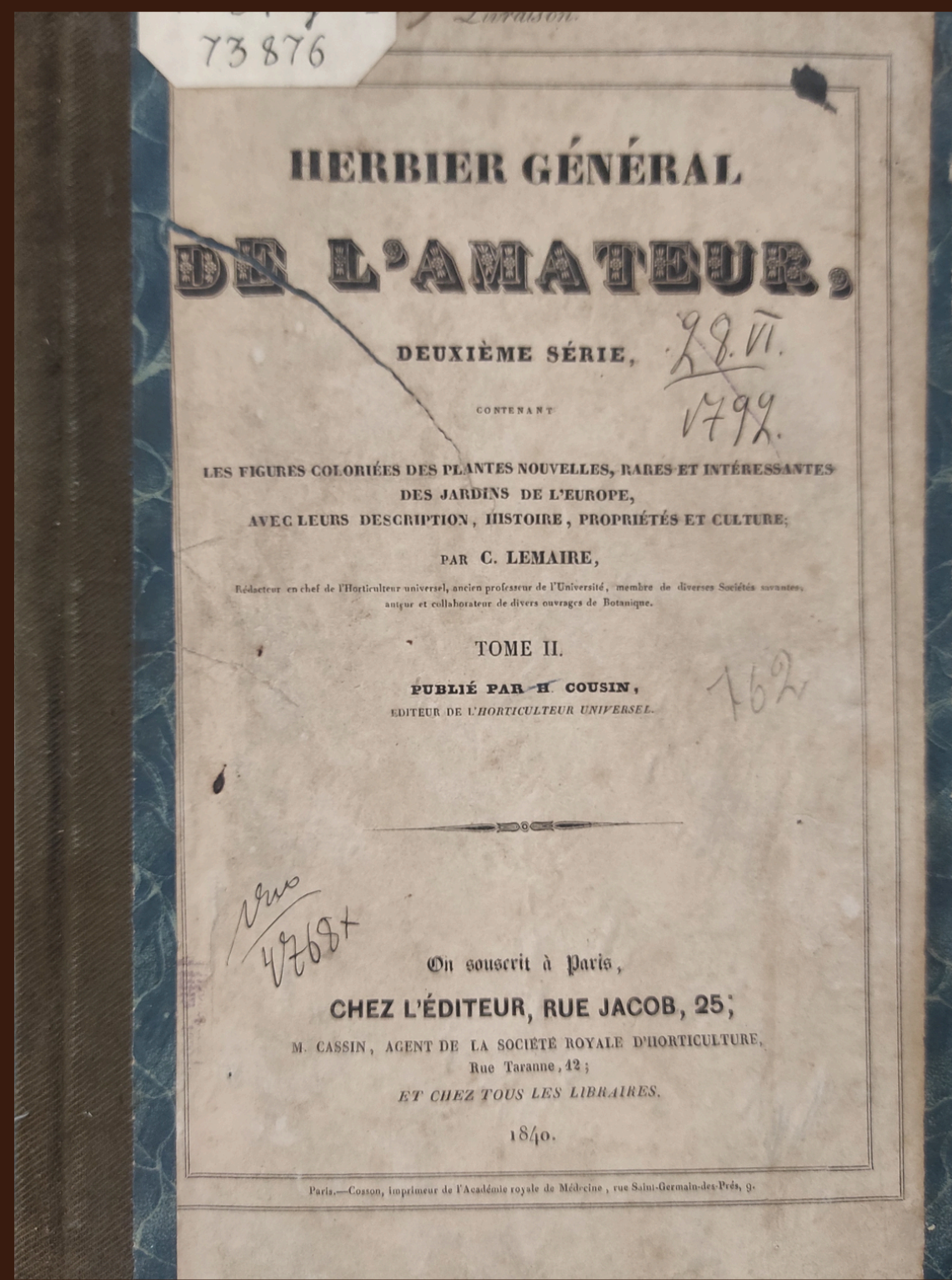
Природа — це чудова книга, що дарує насолоду тим, хто вміє її читати. Той, хто навчиться її розуміти й полюбить усім серцем, відкриє нові шляхи до насолоди, чистоти та натхнення.

У фонді Центральної наукової бібліотеки зберігаються книги, які висвітлюють розвиток ботанічних знань, історію вивчення рослинного світу, їх практичне застосування у медицині, сільському господарстві та природознавстві.

Ці видання є не лише джерелом наукової інформації, а й справжніми пам'ятками книжкового мистецтва, що відображають культурні та наукові здобутки минулих століть.

Метою виставки є популяризація наукової спадщини, ознайомлення студентів і викладачів з унікальними фондами бібліотеки та підтримка інтересу до вивчення рослинного світу як невід'ємної частини природи і людського життя.

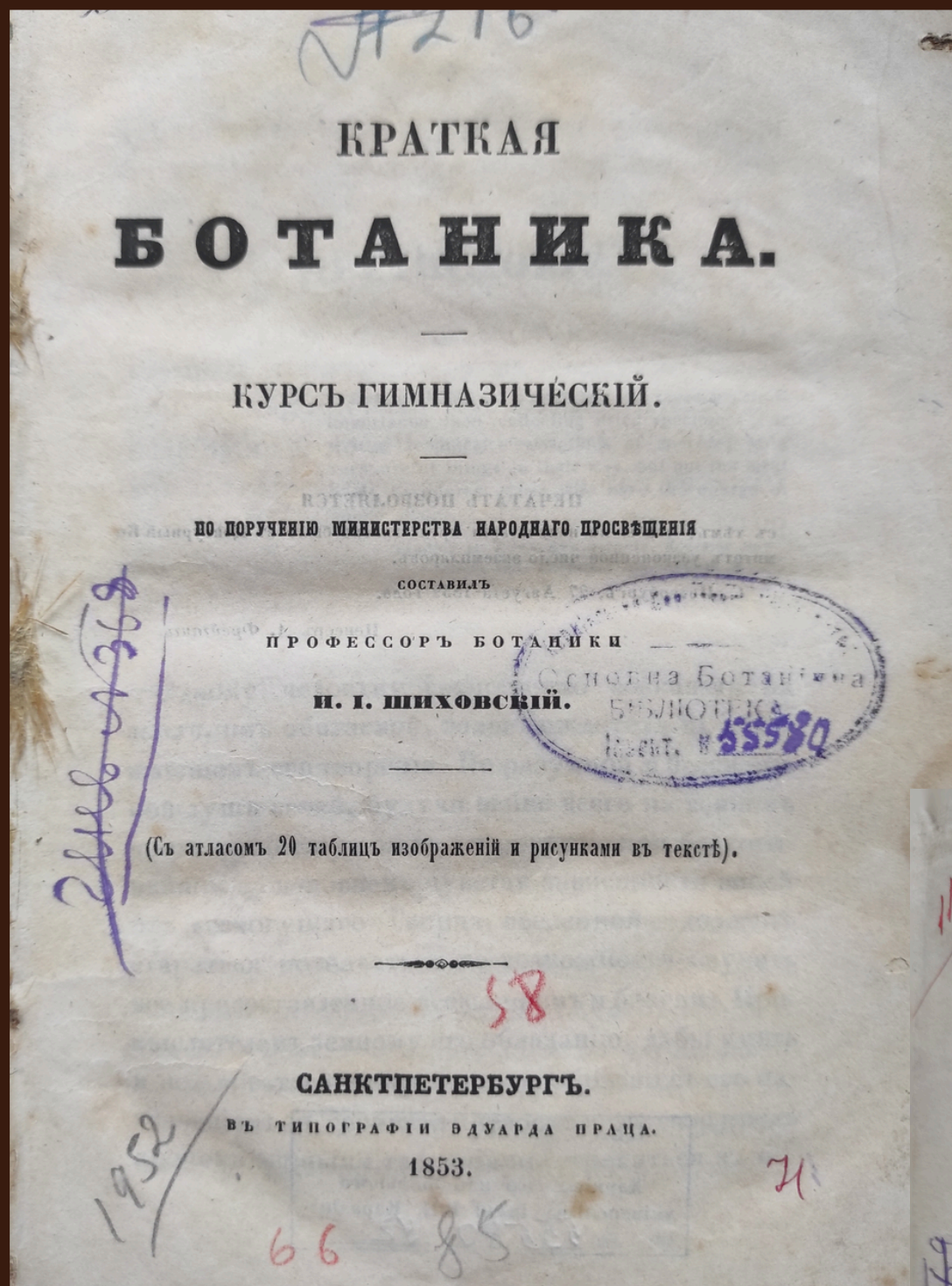

Книга Шарля Лемера– головного редактору журналу Universal Horticulturist, професора гуманітарних наук Французького університету, члена Паризького королівського садівничого товариства та кількох наукових товариств, автора і співавтора різноманітних праць з ботаніки.

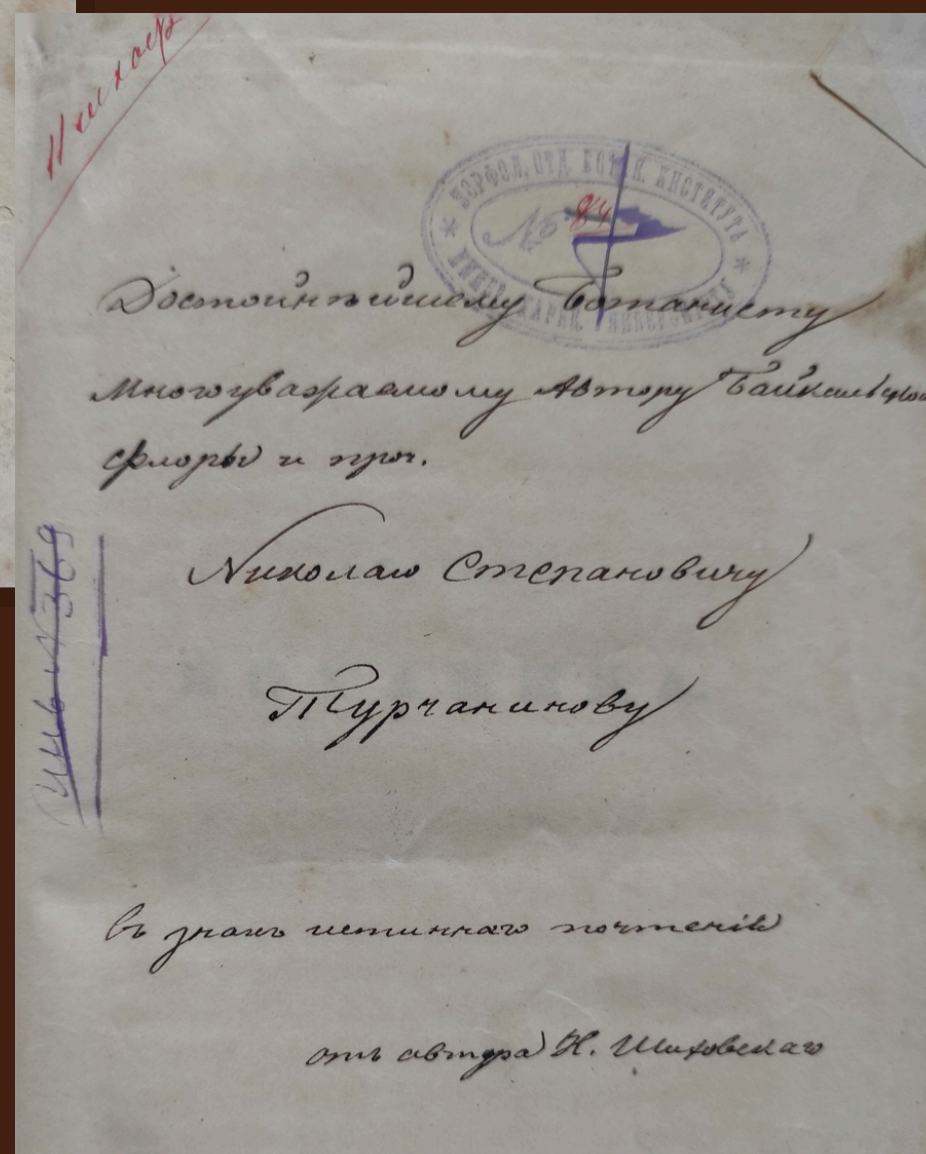

Lemaire, Antoine-Charles. Herbier général de l'amateur. Deuxième série, contenant les figures coloriées des plantes nouvelles, rares et intéressantes des jardins de l'Europe, avec leurs description, histoire, propriétés et culture. Tome deuxième. – Paris, 1840.

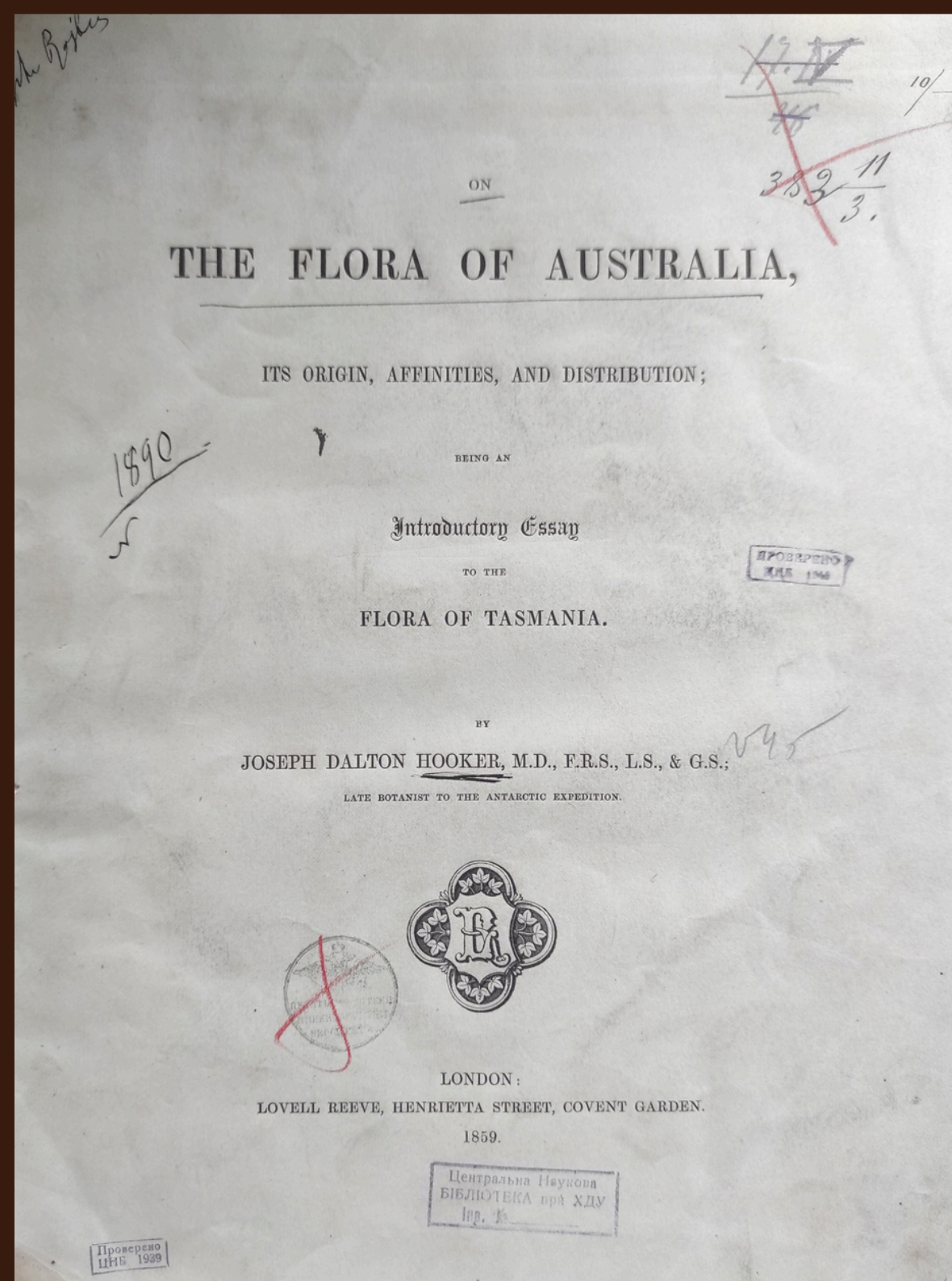
Шиховский, Иван Осипович. Краткая ботаника : Курс гимназический : По поруч. М-ва нар. прос. сост. проф. ботаники И.И. Шиховский. — Санкт-Петербург : тип. Э. Веймара, 1853.

«Краткая ботаника. Курс гимназический» був створений професором Санкт-Петербурзького університету І. О. Шіховським (?-1854). У ньому подано значний матеріал з морфології, анатомії та систематики рослин. Відмінною рисою цього підручника є дублювання ботанічних термінів російською, латинською, французькою, німецькою та польською мовами, що робить його цінним джерелом для порівняльного вивчення ботанічної термінології.

У бібліотеці зберігається книга з дарчим підписом від автора видатному ботаніку, професору та вихованцю Харківського нині Каразінського) університету Миколі Степановичу Турчанинову (1796-1863)

Представлена робота є результатом ботанічних досліджень Джозефа Далтона Гукера (1817–1911) — видатного британського ботаніка та мандрівника, здійснених під час експедиції (1839–1843). Автор є одним із провідних дослідників флори різних регіонів Земної кулі та засновником вивчення історії її розвитку. Під час подорожі вчений зібрав значні ботанічні колекції.

У представленій праці подано детальний опис флори Тасманії. Це видання вирізняється своєю рідкістю та історичною цінністю, оскільки відображає становлення еволюційних поглядів у ботаніці та наукову атмосферу середини ХІХ століття.

HOOKER, Joseph Dalton. On the Flora of Australia, its Origin, Affinities, and Distribution; being an Introductory Essay to the Flora of Tasmania...
Reprinted from the Botany of the Antarctic Expedition, Part III, Flora of Tasmania, Vol. I – London, 1859. – 128 pages.

№ 1

КОНСПЕКТЪ РАСТЕНІЙ

ДИКОРАСТУЩИХЪ И РАЗВОДИМЫХЪ

ВЪ ОКРЕСТНОСТЯХЪ ХАРЬКОВА

И ВЪ УКРАИНѢ.

№ 18 (II)
СОСТАВИЛЪ

ЗАСЛУЖЕННЫЙ ПРОФЕССОРЪ БОТАНИКИ

ИМПЕРАТОРСКАГО ХАРЬКОВСКАГО УНИВЕРСИТЕТА

1934
В. М. Черняевъ.

ХАРЬКОВЪ.

ВЪ УНИВЕРСИТЕТСКОЙ ТИПОГРАФИИ.

1859.

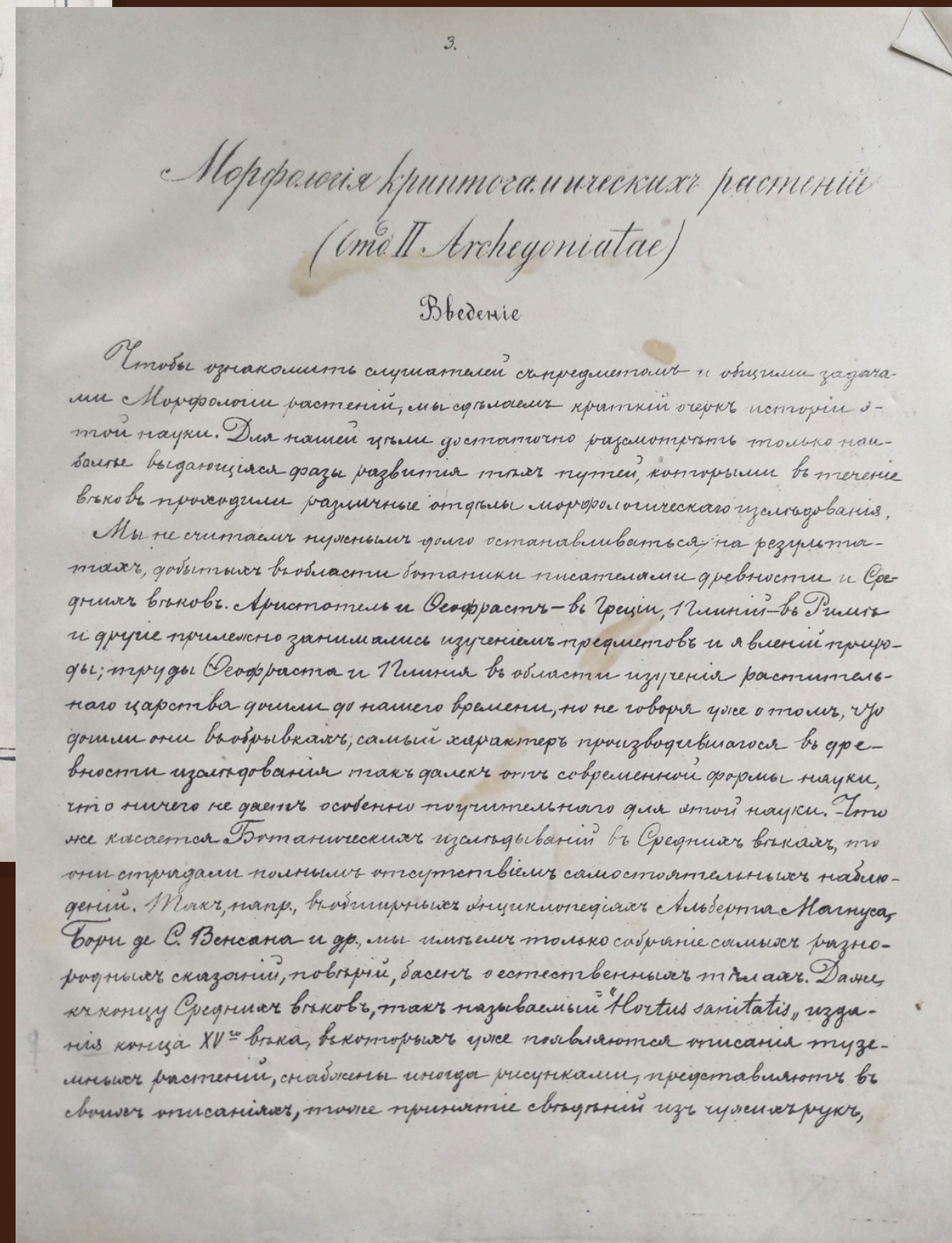
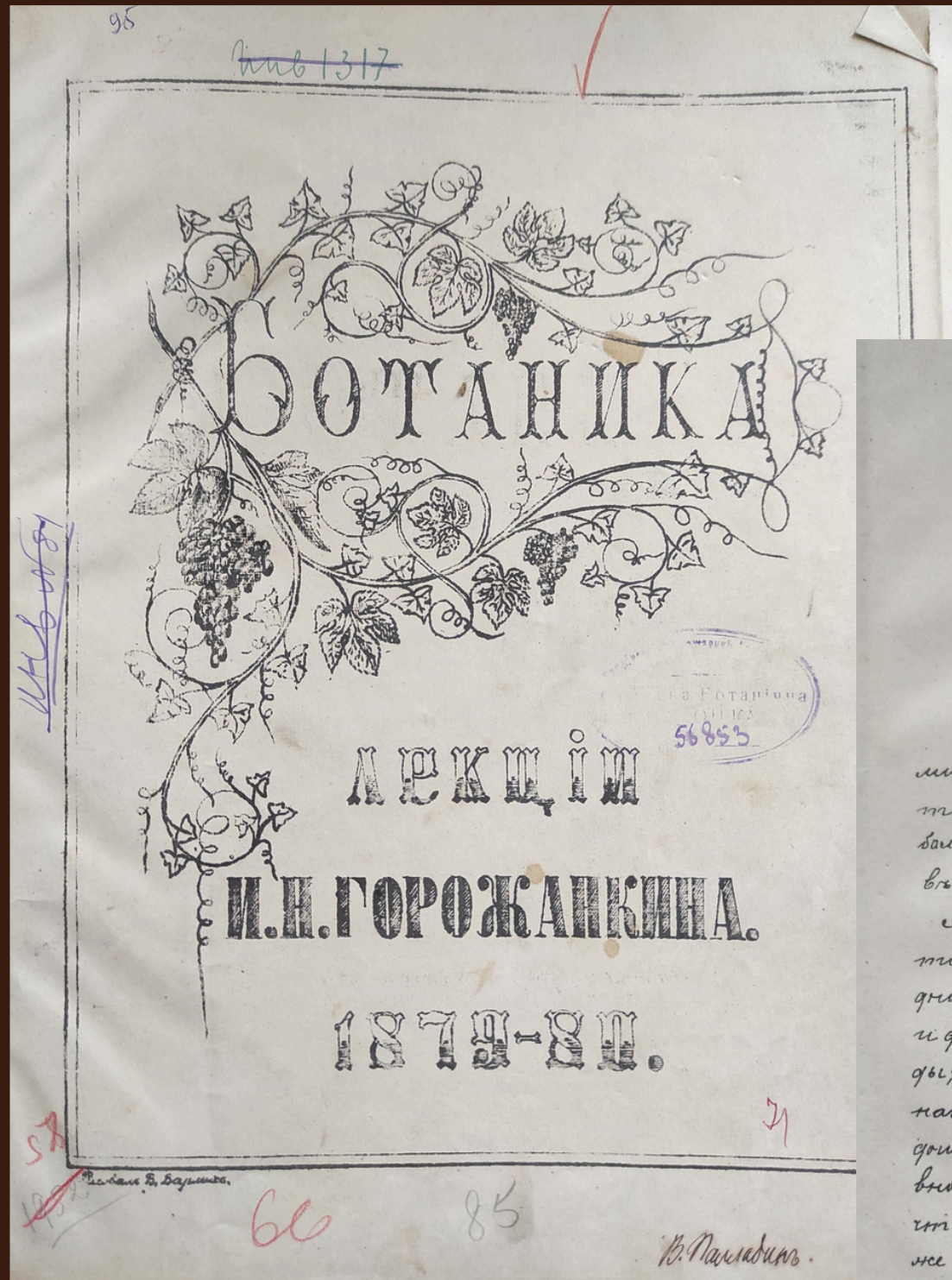
Центральна Наукова
Бібліотека при ХДУ
Інв. №

Василь Матвійович Черняєв (1794–1871) – ботанік, дослідник флори України, професор Харківського університету з 1829–1859 рр. Систематичний каталог місцевої флори, зібраний з 1813 по 1859 рр., включає в себе 1769 видів, в тому числі дикорослих рослин України – 1657, які ростуть на околицях Харкова – до 1017, та нових для науки 17 видів.

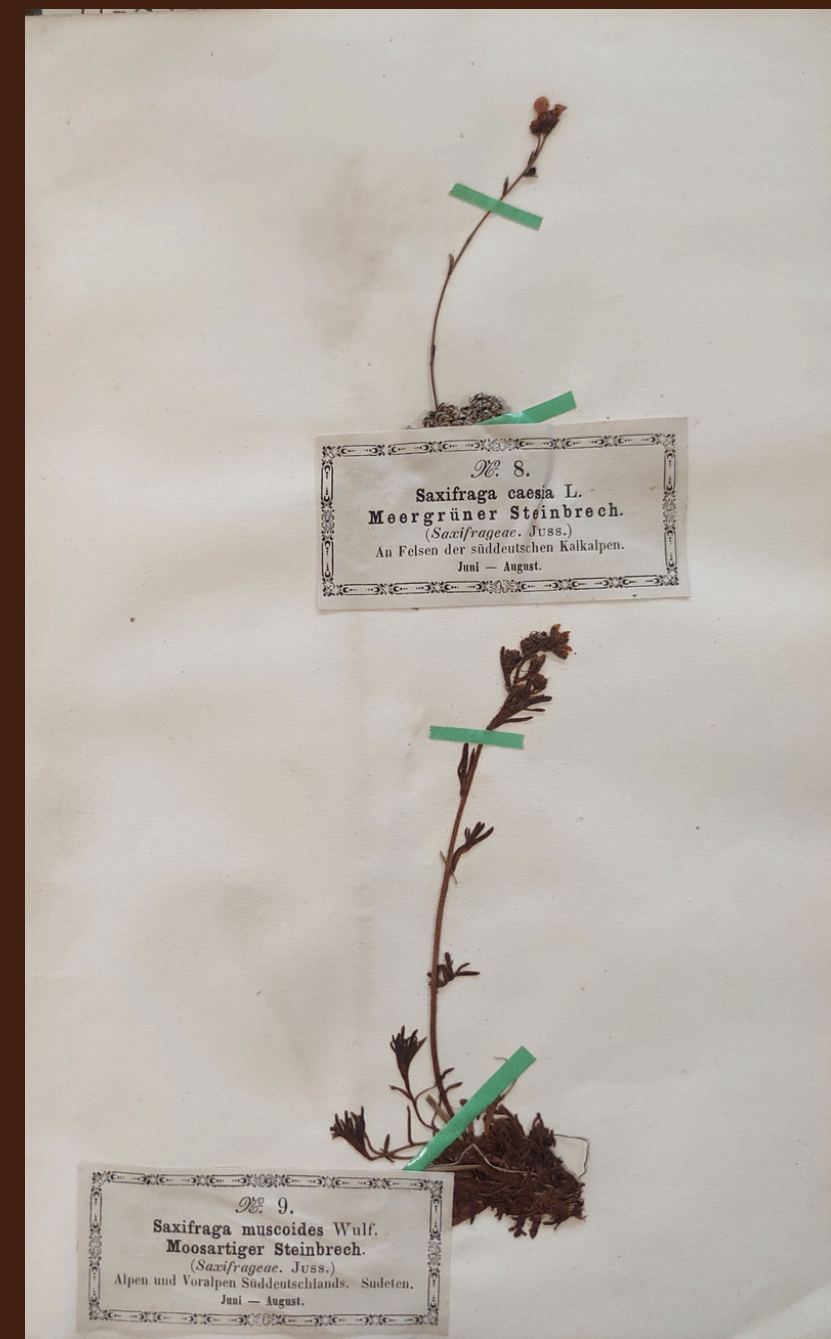
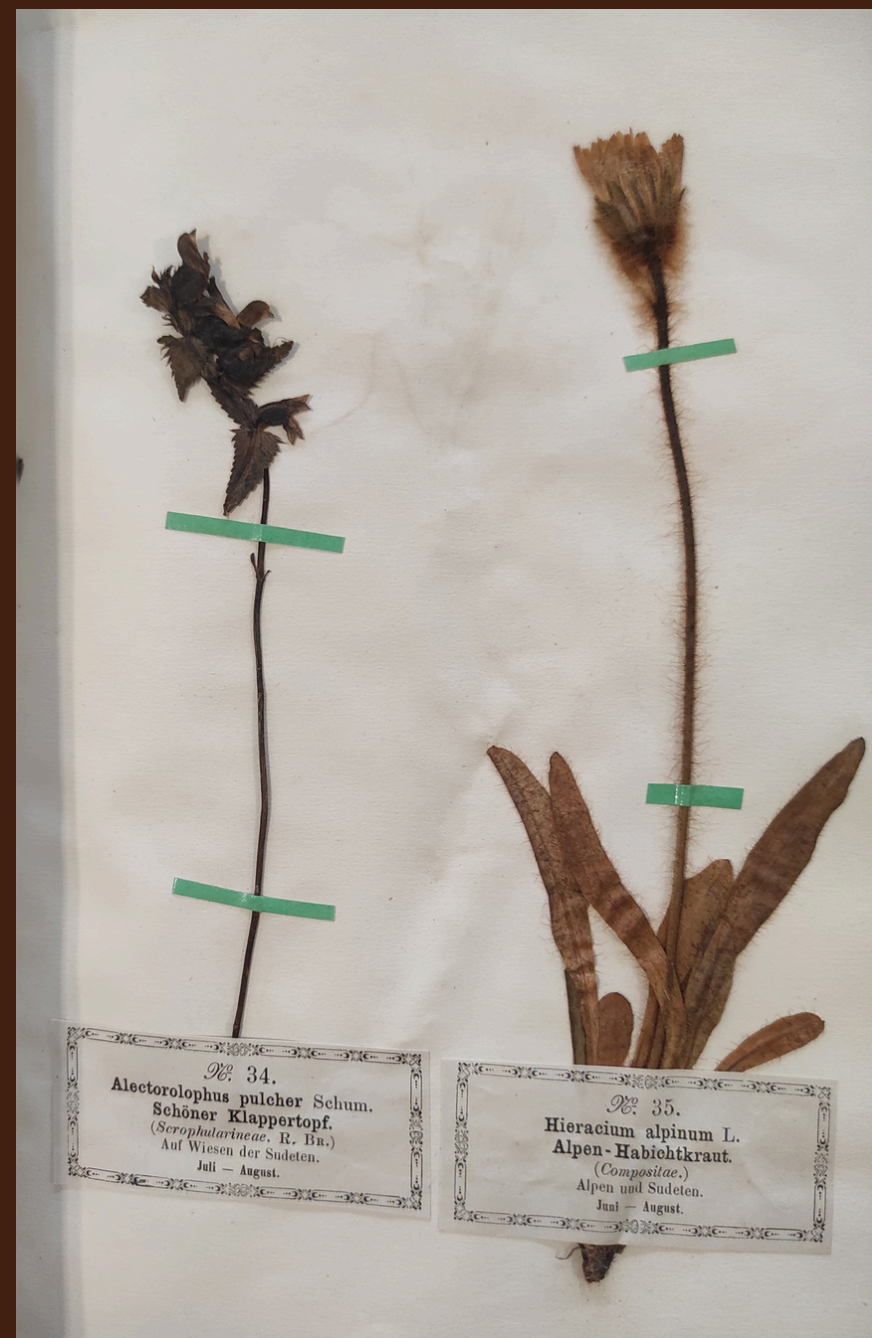
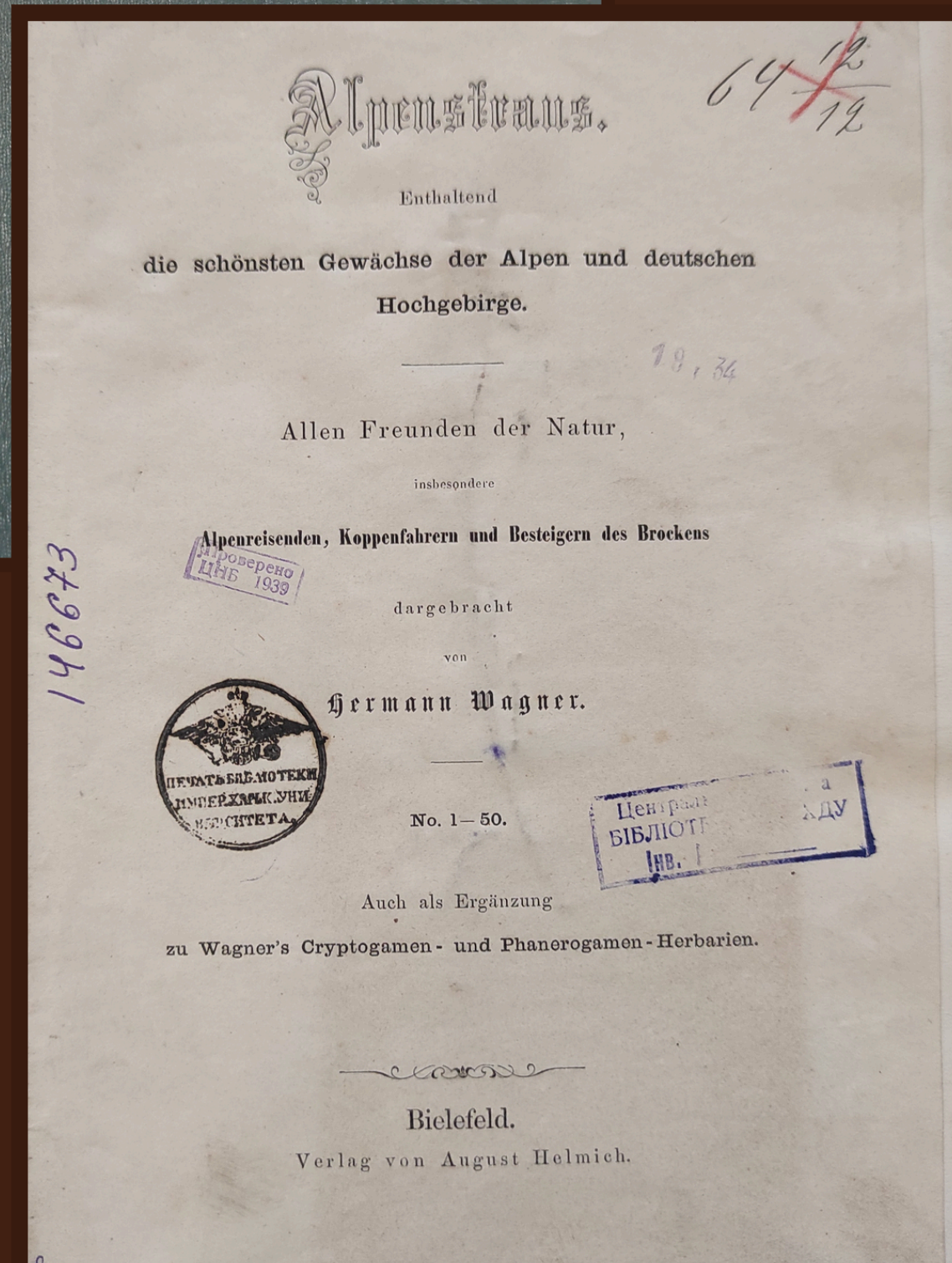
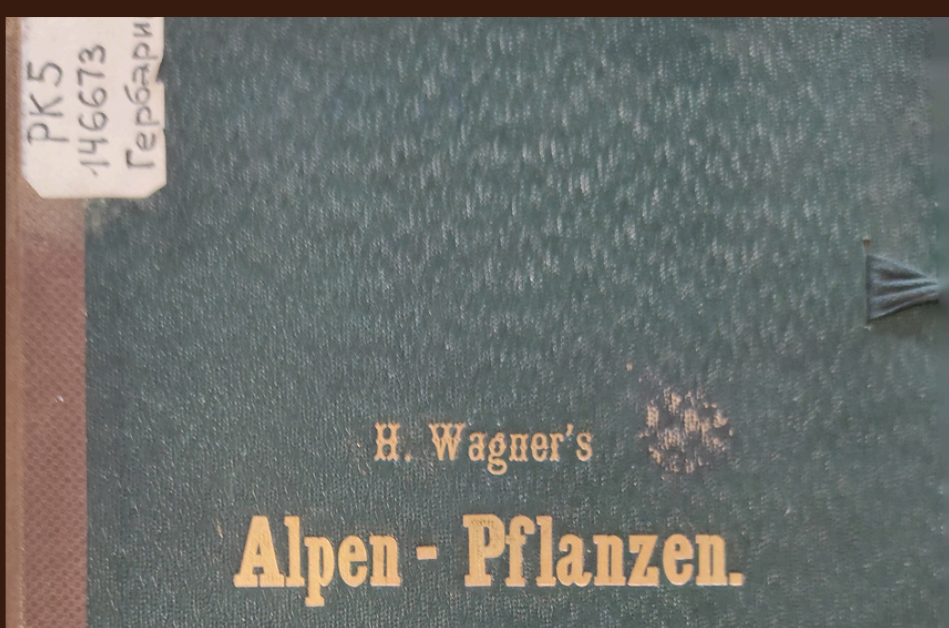
Черняев В.М. Конспект растений дикорастущих и разводимых в окрестностях Харькова и в Украине / Василий Матвеевич Черняев. — Харьков : Университетская типография, 1859. — 90 с

Представлені лекції з ботаніки Івана Миколайовича
Горожанкіна (1848—1904). Літографічне видання.

Горожанкин, И.Н. Ботаника / рисунки В. Варлиха. Б.м.
[М.]: Рытов, 1879/80.

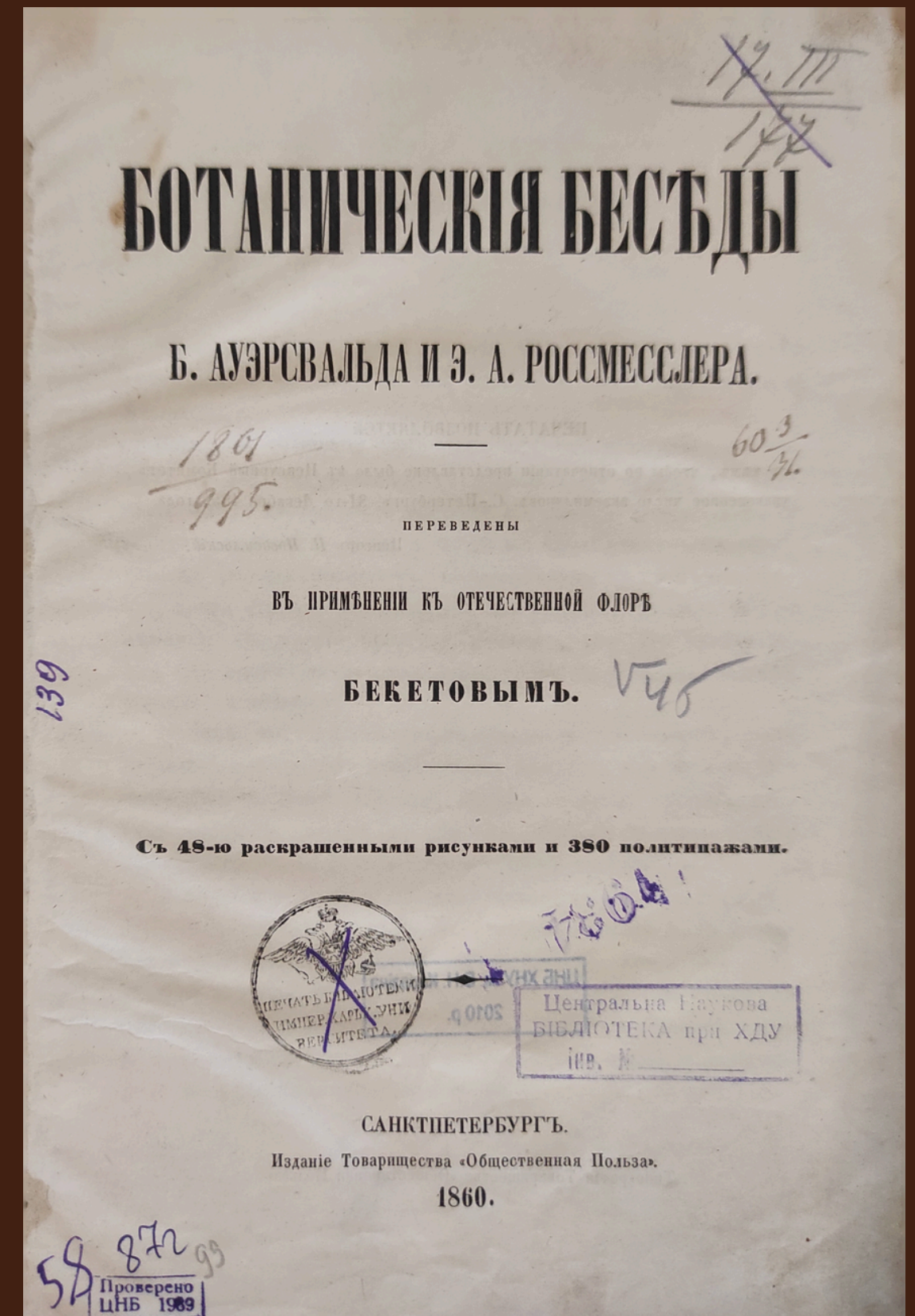

Alpenstrauss. Enthalten die schönsten Gewächse der Alpen und deutschen Hochgebirge / Koppenfahre Wagner H. — Bielefeld

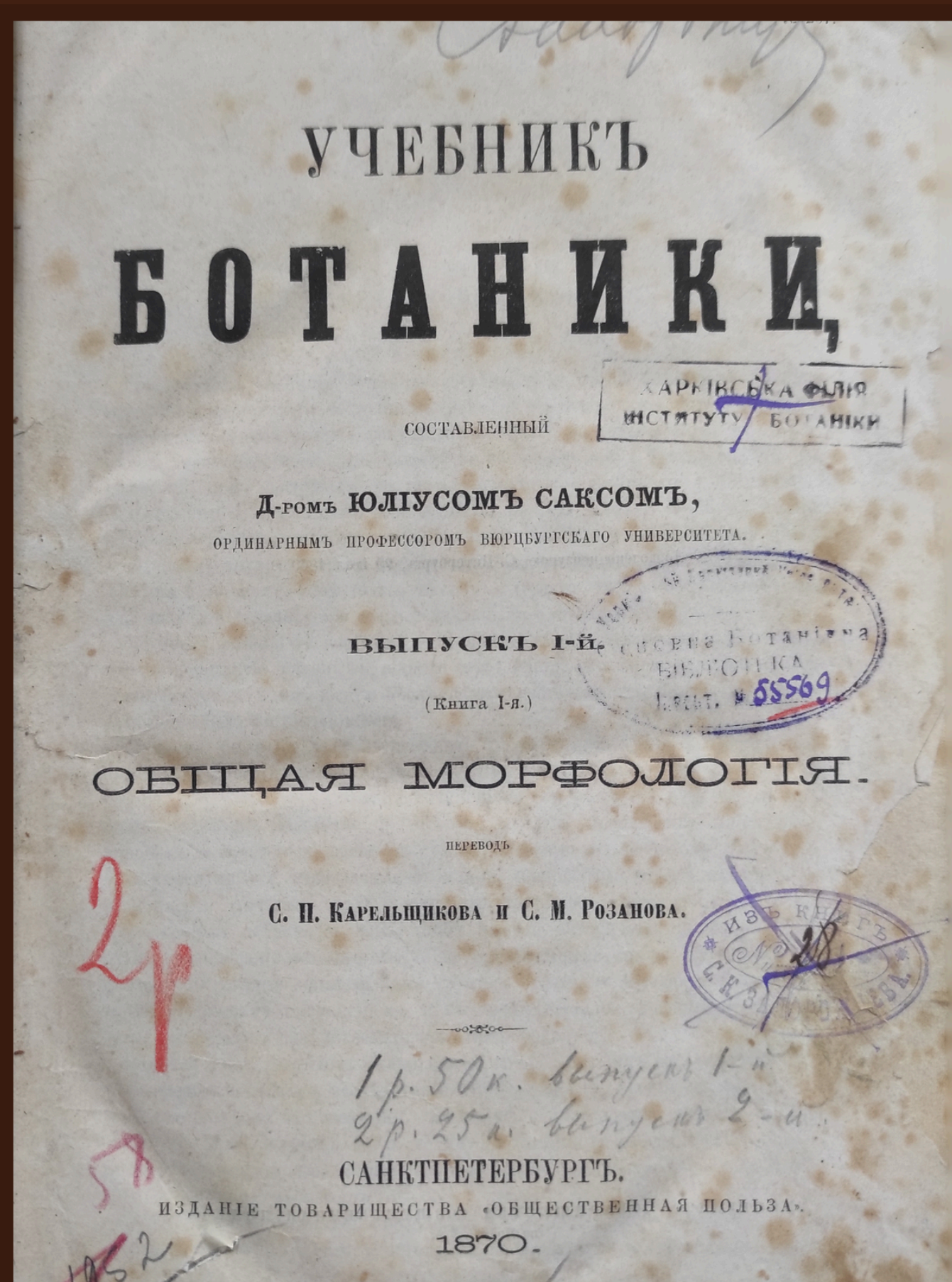
Альпійський букет. Містить найкрасивіші рослини Альп і німецьких високих гір / Ред. Г. Вагнер. — Білефельд.

Книга «Ботанические беседы» — це переклад, адаптований до вітчизняної флори А. Бекетовим. Видання знайомить із ботанікою через вивчення понад 50 рослин. Містить 380 ілюстрацій, з них 48 — кольорові, вручну розфарбовані.

Автори: Берnard Ауерсвальд — німецький ботанік та Еміль Адольф Россмесслер — німецький природознавець.

Ауерсвальд, Берnard . Ботанические беседы / [Соч.] Б. Ауерсвальда и Э.А. Россмесслера; Пер. А.Н. Бекетовым. – Санкт-Петербург : Т-во "Обществ. польза", 1860. – 380 с. 48 л. цв. ил.;

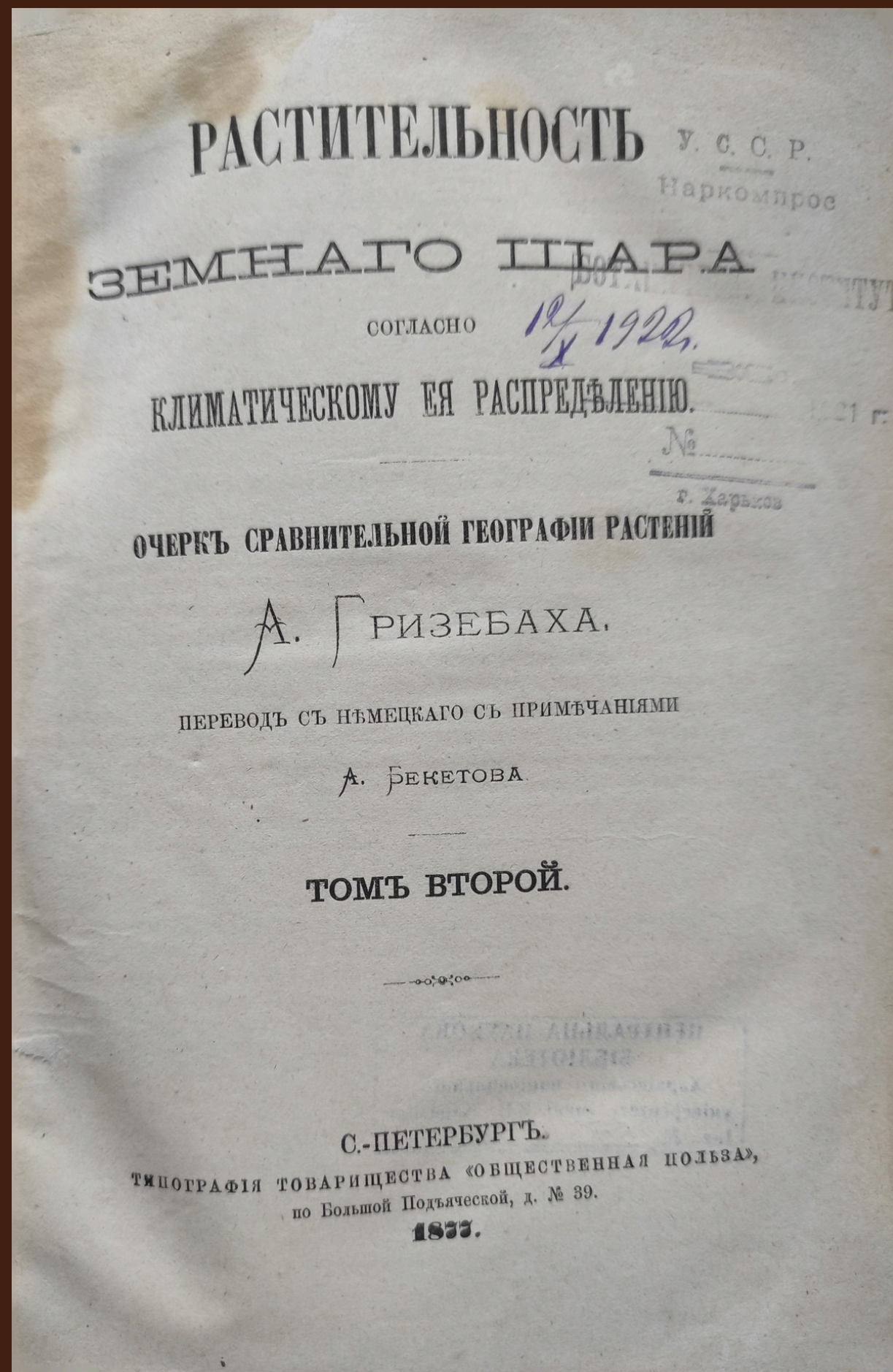

«Учебник ботаники», укладений відомим німецьким біологом і ботаніком Юліусом Саксом (1831–1897).

Представлено перший випуск «Общая морфология» у перекладі ботаніків Сергія Петровича Карельщикова (1834–1869) та Сергія Михайловича Розанова (1840–1870). У підручнику подано вичерпний виклад знань про рослинний світ того часу, а також представлено численні ідеї, засновані на власних оригінальних експериментах автора

Учебник ботаники, составленный д-ром Юлиусом Саксом, ординарным профессором Вюрцбургского университета. Кн. 1. — Санкт-Петербург : т-во «Об ществ. польза», 1870.

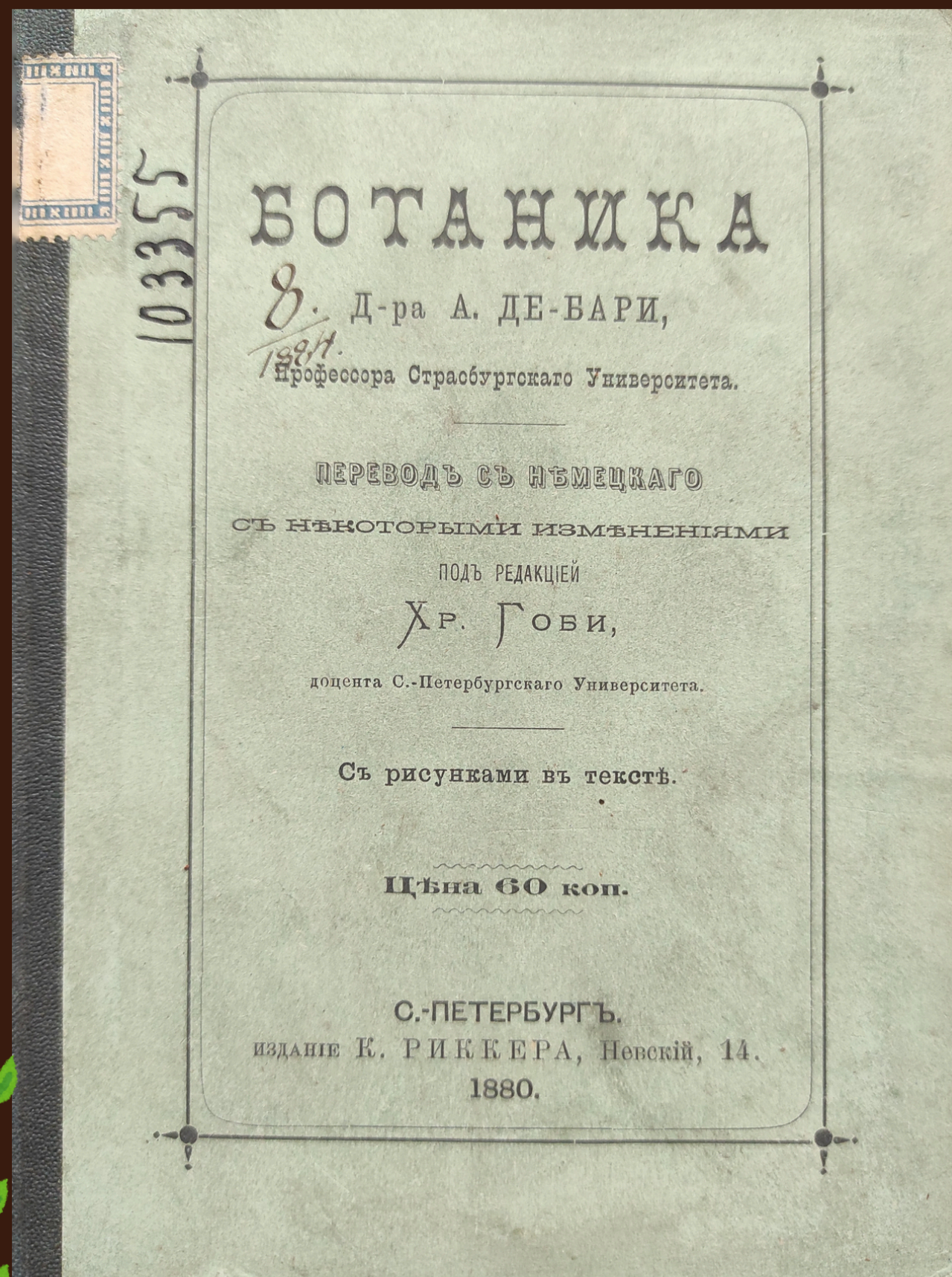

Представлена монографія Генріха Августа Рудольфа Грізебаха (1814–1879) — видатного німецького вченого, який зробив вагомий внесок у розвиток систематики та географії рослин. Його дослідження відкривають дивовижний світ рослинного різноманіття та закономірності його поширення на Землі.

Особливої цінності виданню надає переклад Андрія Миколайовича Бекетова — професора Харківського університету, відомого ботаніка й популяризатора науки, який зробив працю доступною для вітчизняної наукової спільноти.

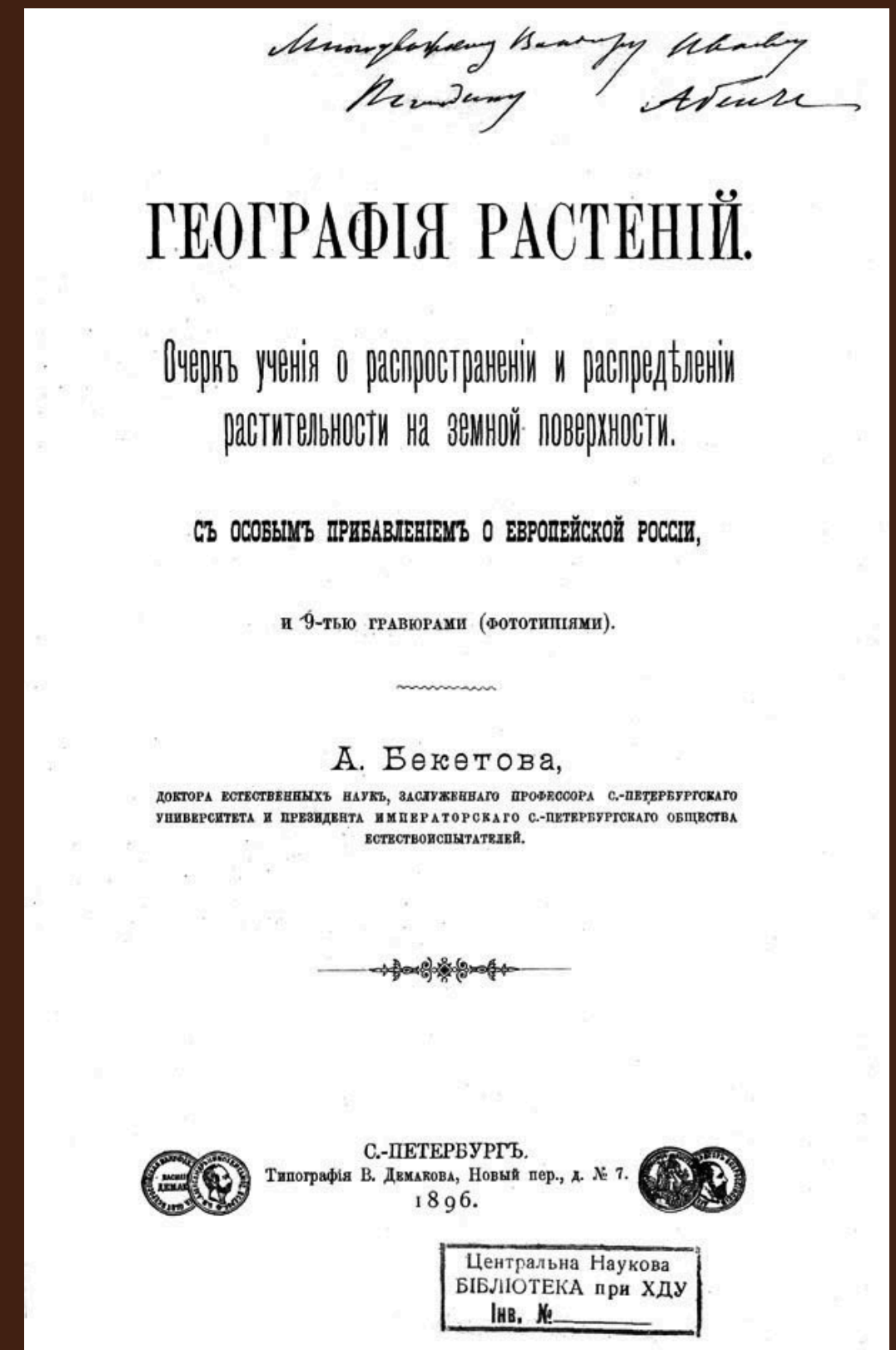
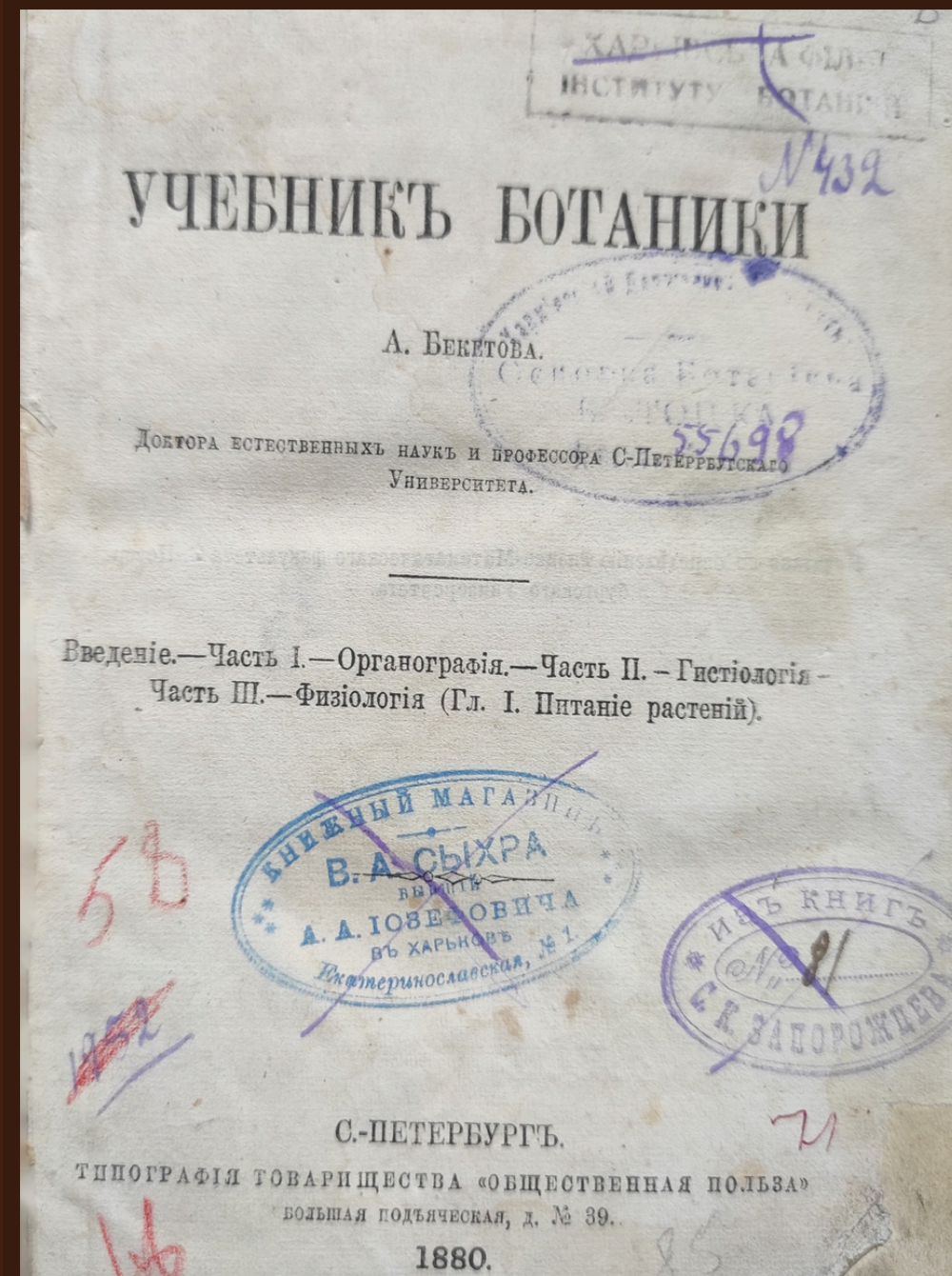
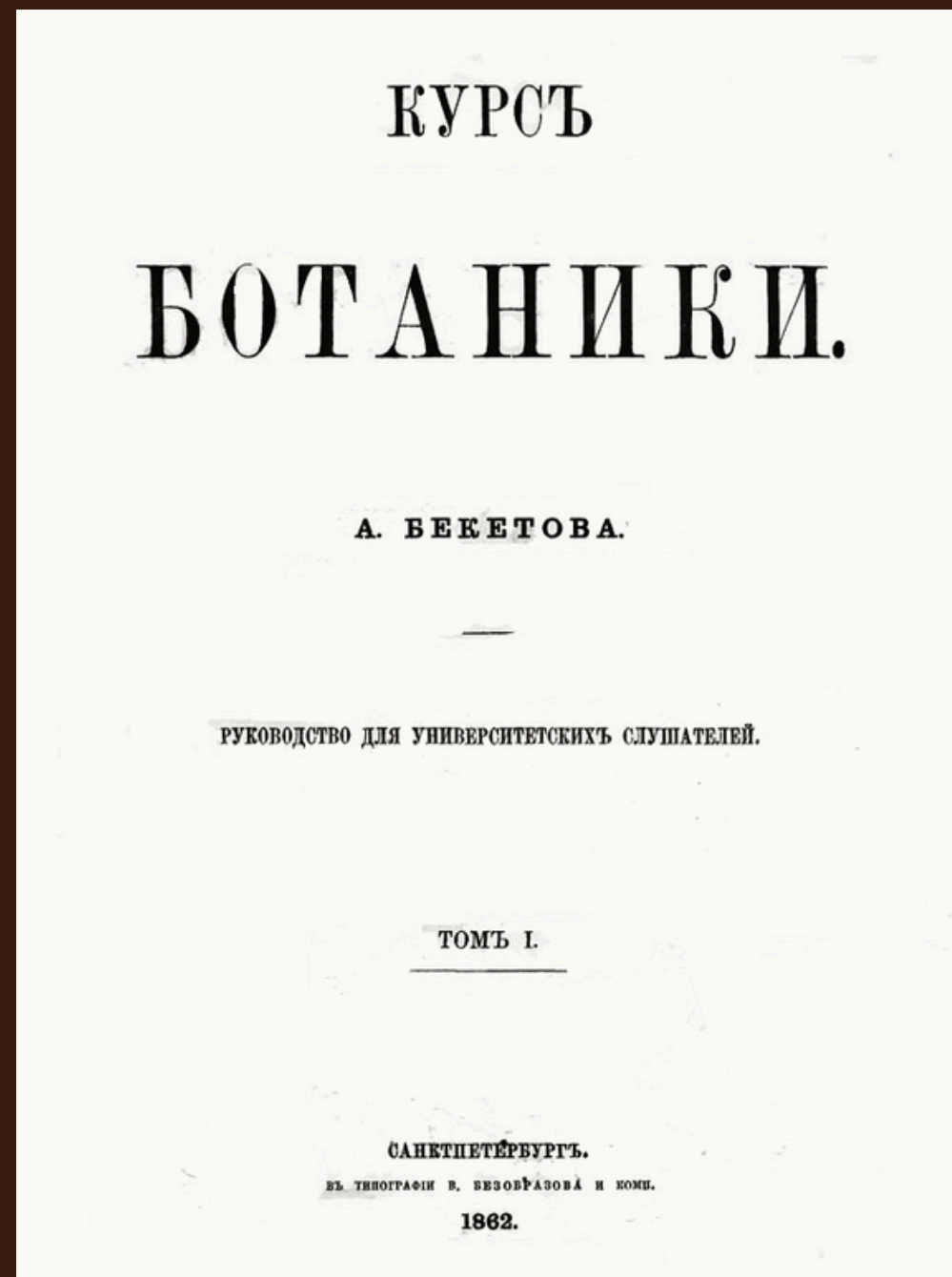
Растительность Земного шара согласно климатическому ее распределению : очерк сравнительной географии растений / пер. с нем. с примеч. А. Бекетова. — СПб. : Изд-во товарищества "Общественная польза". — Т. 1. — 1874. — 575 с. ; т. 2. — 1877. — 593 с.

Представлена работа Генріха Антона де Барі (1831-1888) —
німецького ботаніка і мікробіолога, який вважається
засновником мікології та фітопатології.

Бари, Генрих Антон де. Ботаника / / [Соч.] Д-ра де-Бари,
проф. Страсбургск. ун-та; Пер. с нем. с некоторыми изм. под
ред. [и с предисл.] Хр. Гоби, доц. С.-Петерб. ун-та. — Санкт-
Петербург : К.Л. Риккер, 1880. — X, 192 с. : ил. : 18.

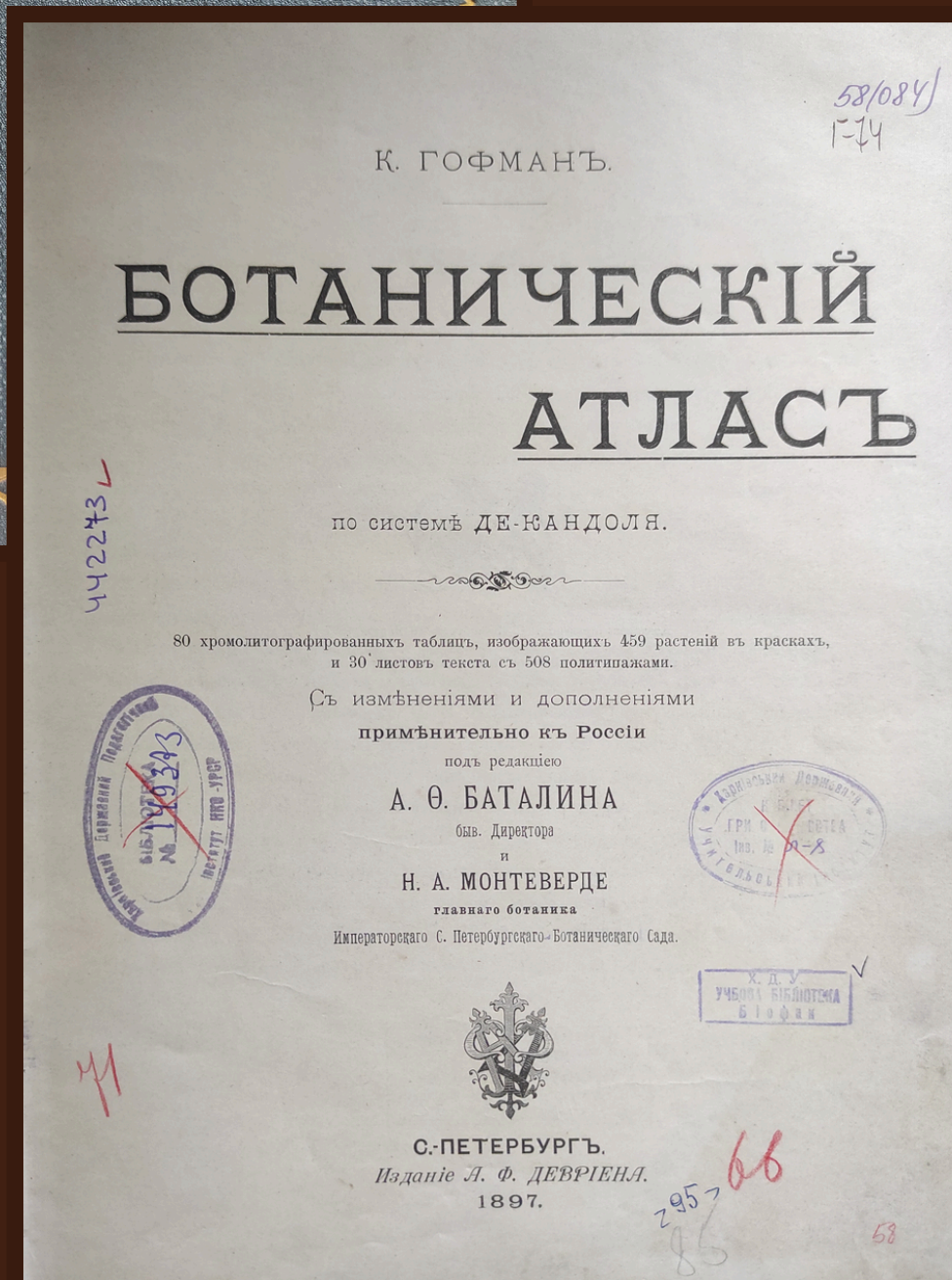
Професор Харківського університету Андрій Миколайович Бекетов автор підручників для вищої школи, таких як «Курс ботаники для университетских слушателей» у 2-х т., «Учебник ботаники» (1880–83), та «География растений» (1896)

«Географія рослин» — перший у Східній Європі підручник для вищої школи з цієї дисципліни. Цю книгу вчений написав у 70-річному віці й присвятив своїй доньці.

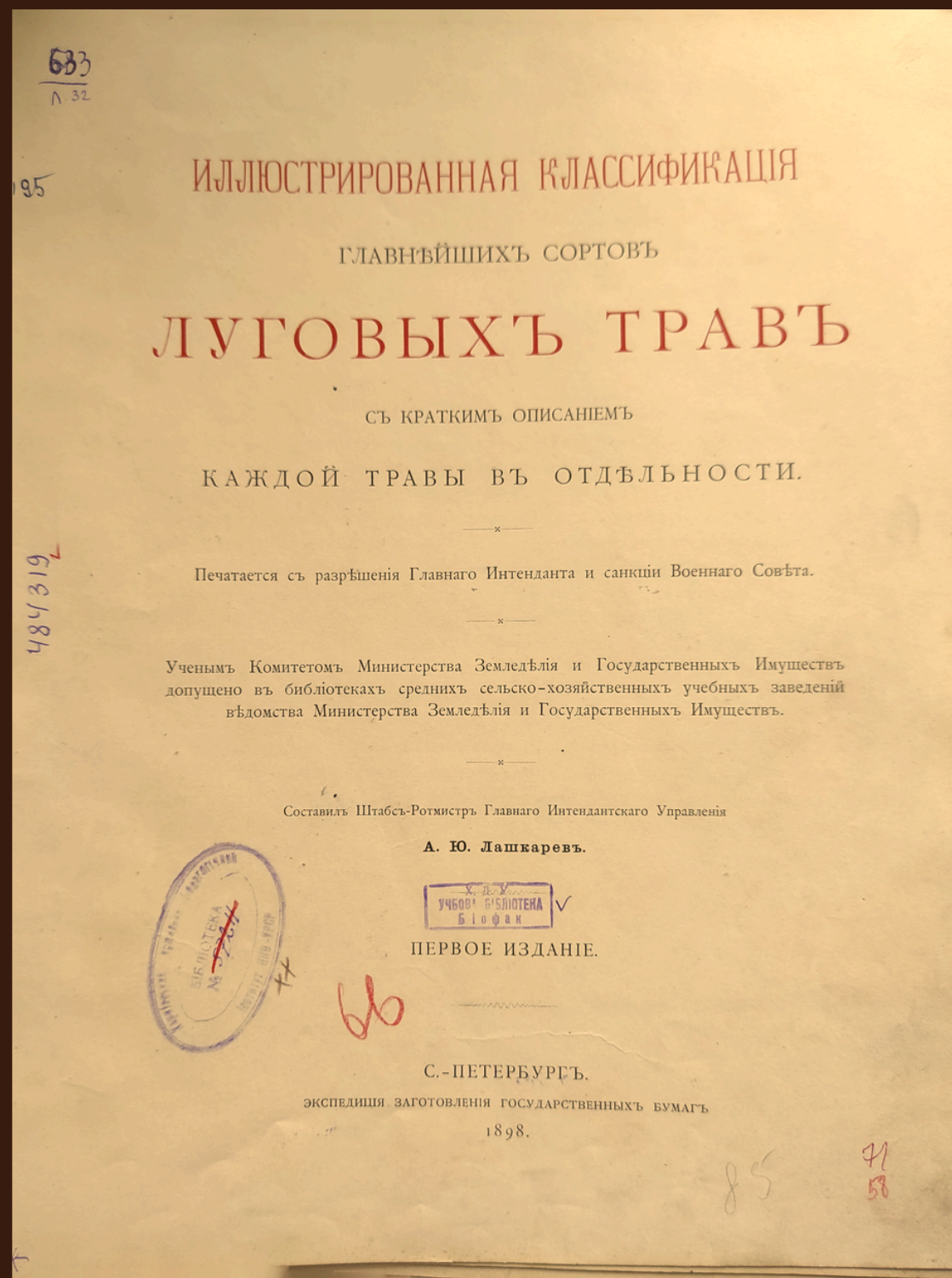

“Ботанический атлас” (1897) , автором якого є німецький ботанік Карл фон Гофман (1802–1883), охоплює невелику частину флори. Основна увага у виданні приділена квітковим і вищим споровим рослинам, тоді як із нижчих зображено лише окремі найбільш поширені види.

Гофман, Карл фон. Ботанический атлас по системе Де-Кандоля : 80 хромолитографированных таблиц, изображающих 459 растений в красках, и 30 листов текста с 508 полиטיפажми : С изменениями и дополнениями применительно к России / Карл фон Гофман ; Ред. Александр Фёдорович Баталин ; Ред., предисл. Николай Августович Монтеверде . — Санкт-Петербург : Издание А.Ф. Девриена : Коммерческая скоропечатня преemn. Е. Тиле, 1897 . — XXXII, 188, XIV с. : 80 л. цв. ил. : ил. . — Библиогр.: с. XXXII (14 назв.) . — На рус. яз.

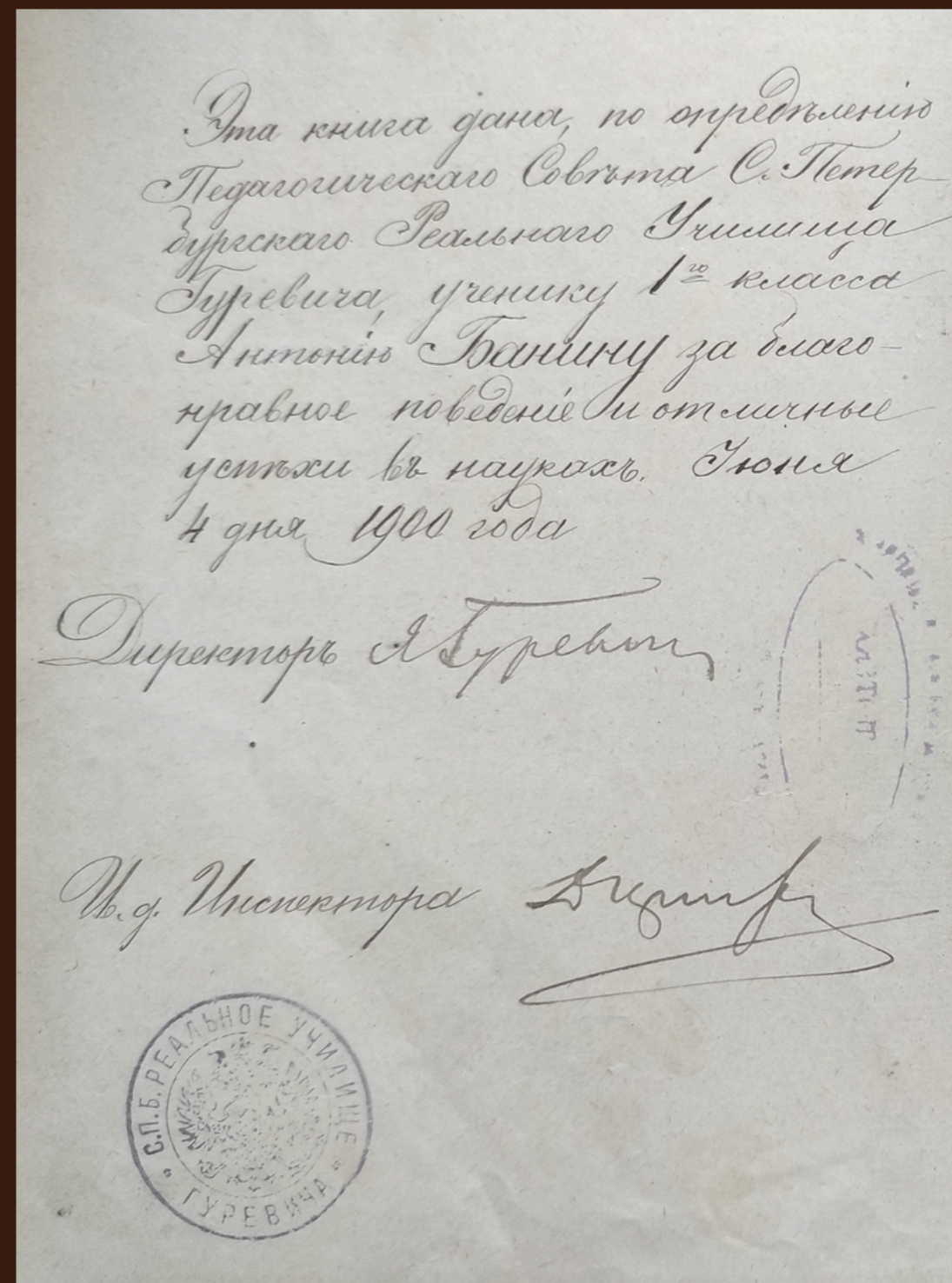

«Ілюстрована класифікація лугових трав» авторства штаб-ротмістра А. Ю. Лашкарева. Автор прагнув створити практичний посібник, який дозволяє за зовнішніми ознаками швидко визначати види трав, їхню придатність або шкідливість без спеціальних ботанічних знань.

Лашкарев, А.Ю. Иллюстрированная классификация главнейших сортов луговых трав : с кратким описанием каждой травы в отдельности / печатается с разрешения Главного интенданта и санкции Военного Совета ; составил штаб-ротмистр Главного Интендантского Управления А.Ю. Лашкарев. – 1 издание. – Экспедиция заготовления государственных бумаг, 1898.

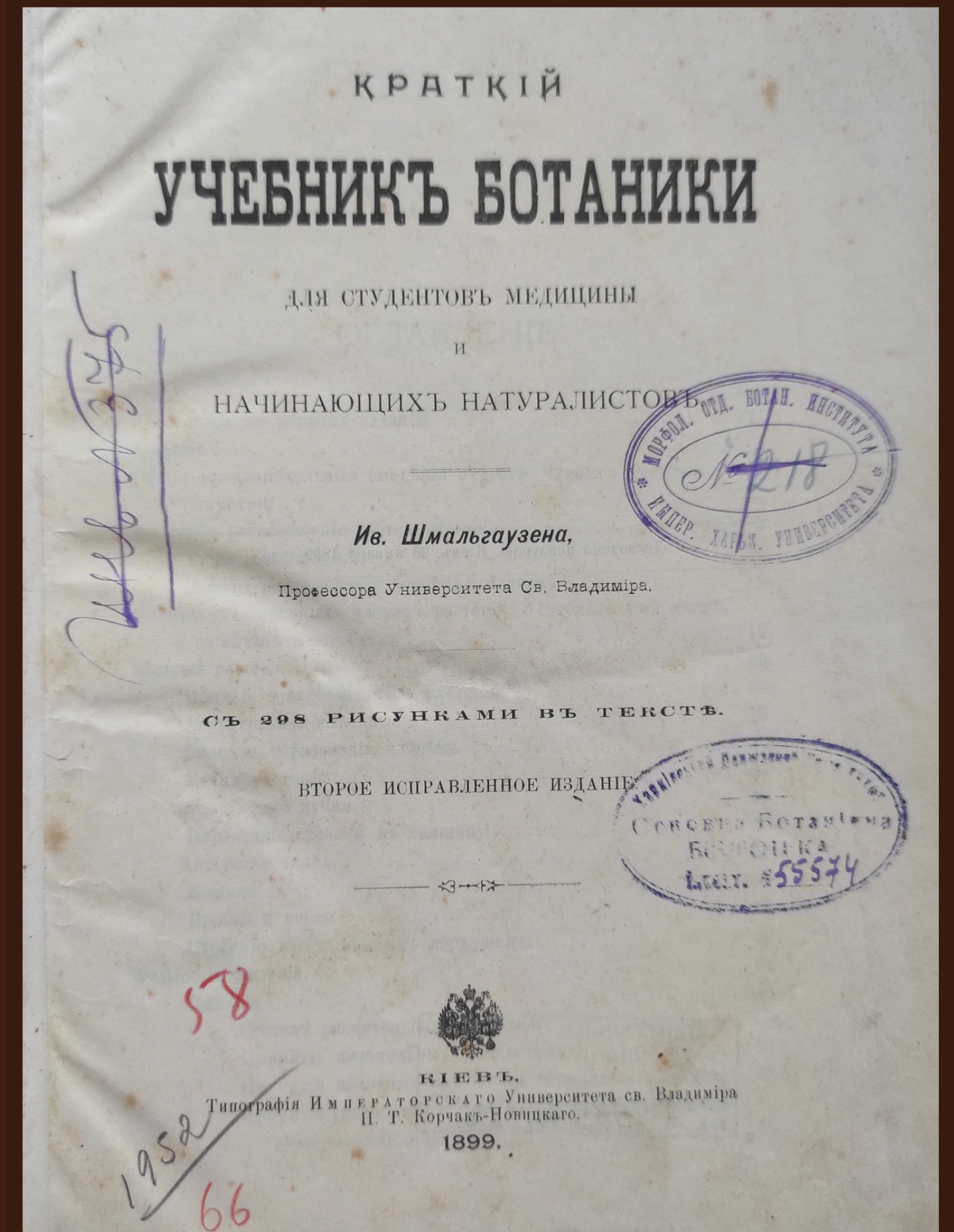
Представлена книга "Из зеленого царства" (1899) – прижиттєве видання Дмитра Кайгородова (1846–1924) — відомого орнітолога, фенолога, популяризатора природничо-наукових знань. До видання увійшли популярні нариси, присвячені світу рослин. У книзі є надпис Якова Григорьевича Гуревича (1841–1906), історика, педагога та благодійника. "Ця книга видана на підставі постанови Ради Санкт – Петербурзького Реального Училища Гуревича, учневі 1-го класу Антонію Баніну за зразкову поведінку та успіхи в навчанні. 4 дня 1900 року".

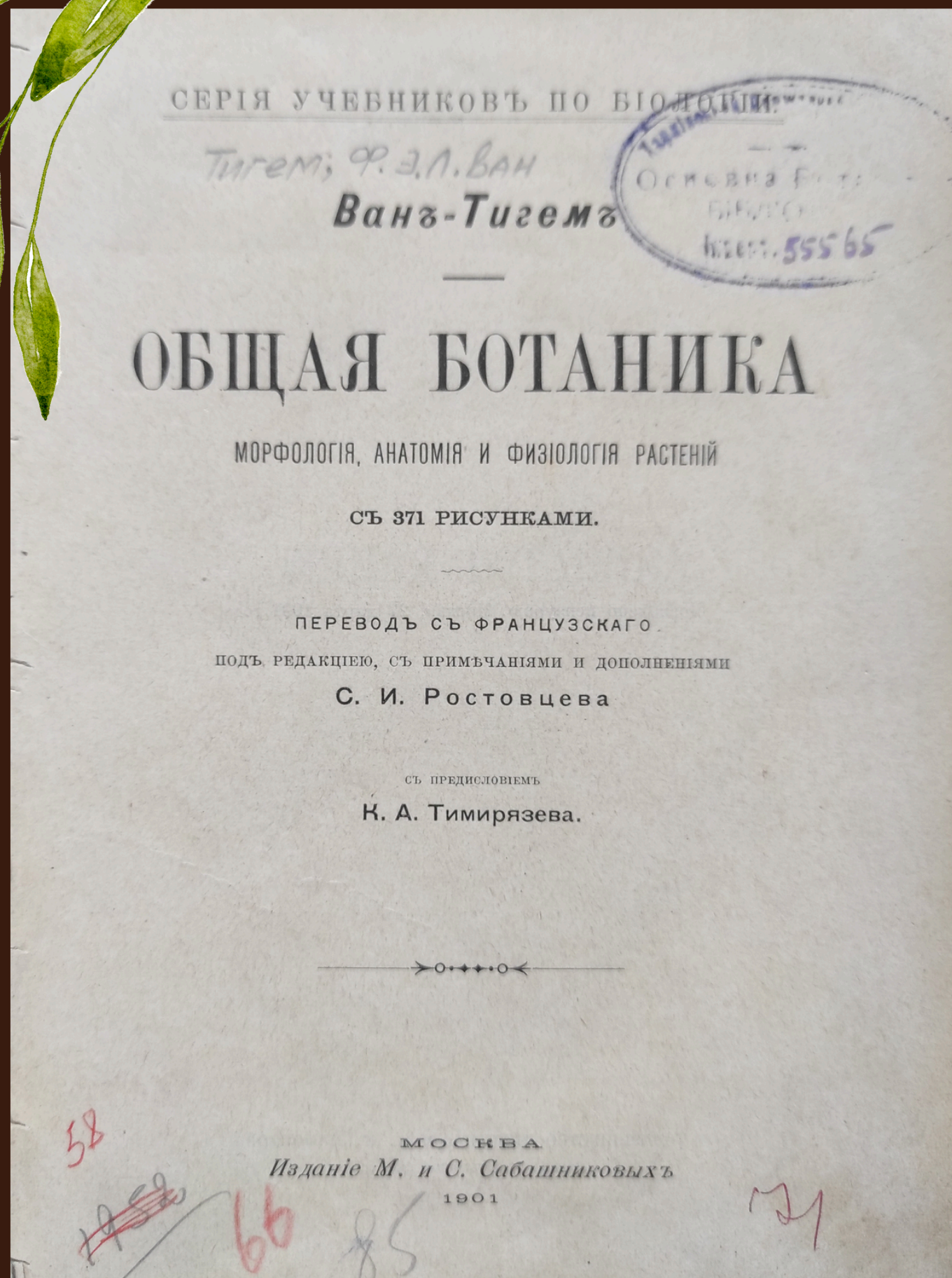

Шмальгаузен Іван Федорович (1849–1894) — ботанік, фахівець з палеоботаніки, анатомії та фізіології рослин.

Екстраординарний професор (1878 р.), ординарний професор Київського університету (1886 р.), завідувач університетським ботанічним садом.

Краткий учебник ботаники : Для студентов медицины и начинающих натуралистов / Ив. Шмальгаузена, профессора Университета Св. Владимира ; С 208 рисунками в тексте. — 2-е испр. изд. — Киев: Типография Императорского Университета Св. Владимира Н.Т. Корчак-Новицкого, 1899. — [2], VI, 313 с. ил.; 26 см.

«Общая ботаника» Філіпа Едуара Леона ван Тігема (1839–1914) — це фундаментальна праця, яка охоплює морфологію, анатомію та фізіологію рослин. Видання було перекладене з французької та доповнене Сергієм Івановичим Ростовцевим, а передмову написав Климент Аркадійович Тімірязев, що значно підвищило його наукову й освітню цінність. Книга вирізняється чітким і системним викладом основ ботаніки, поєднанням теорії з практичними спостереженнями та відображає передовий науковий рівень кінця ХІХ століття.

Ван-Тигем, Филипп Эдуард . Общая ботаника морфология, анатомия и физиология растений / Пер. с фр. под ред., с примеч. и доп. С.И. Ростовцева, с предисл. К.А. Тимирязева. — Москва : М. и С. Сабашниковы, 1901. — [2], XX, 703 с. : ил. : 24 — (Серия учебников по биологии).

K 36

Жизнь растений

Проф. А. Кернера фон-Марилаунъ.

Переводъ со 2-го, вновь переработаннаго и дополненнаго нѣмецкаго изданія, съ библиографическимъ указателемъ и оригинальными дополненіями

А. Генкеля и В. Траншеля,

подъ редакціей заслуженнаго проф. И. П. Бородина.

Рекомендовано Ученымъ Комитетомъ Министерства Народнаго Просвѣщенія для учительскихъ библиотекъ тѣхъ учебныхъ заведеній, гдѣ преподается естествознаніе, и
Одобрено Ученымъ Комитетомъ Министерства Народнаго Просвѣщенія для ученическихъ, старшаго возраста, библиотекъ мужскихъ гимназій и реальныхъ училищъ.

БИБЛИОТЕКА
№ 23201
Первый томъ.

87
X
Форма и жизнь растений.

Х. Д. У.
УЧЕБНАЯ БИБЛИОТЕКА
Б. О. Ф. А.
Съ 215 рисунками въ текстѣ, 13 рѣзанными на деревѣ картинами и 21 хромолитографіей Эрнеста Гейна, Ад. и Фрица ф.-Кернера, Г. ф.-Кенигсбруна, Э. ф.-Рансоннета, И. Зеелоза, И. Зеллени, Ф. Тейхмана, Олофа Винклера и др.

ЦЕНТРАЛЬНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА
ХНУМЕНТ В. И. КАРАЗИНА
Лист №

С.-Петербургъ.

Типографія Книгоиздательскаго Т-ва „Просвѣщеніе“.
1901.

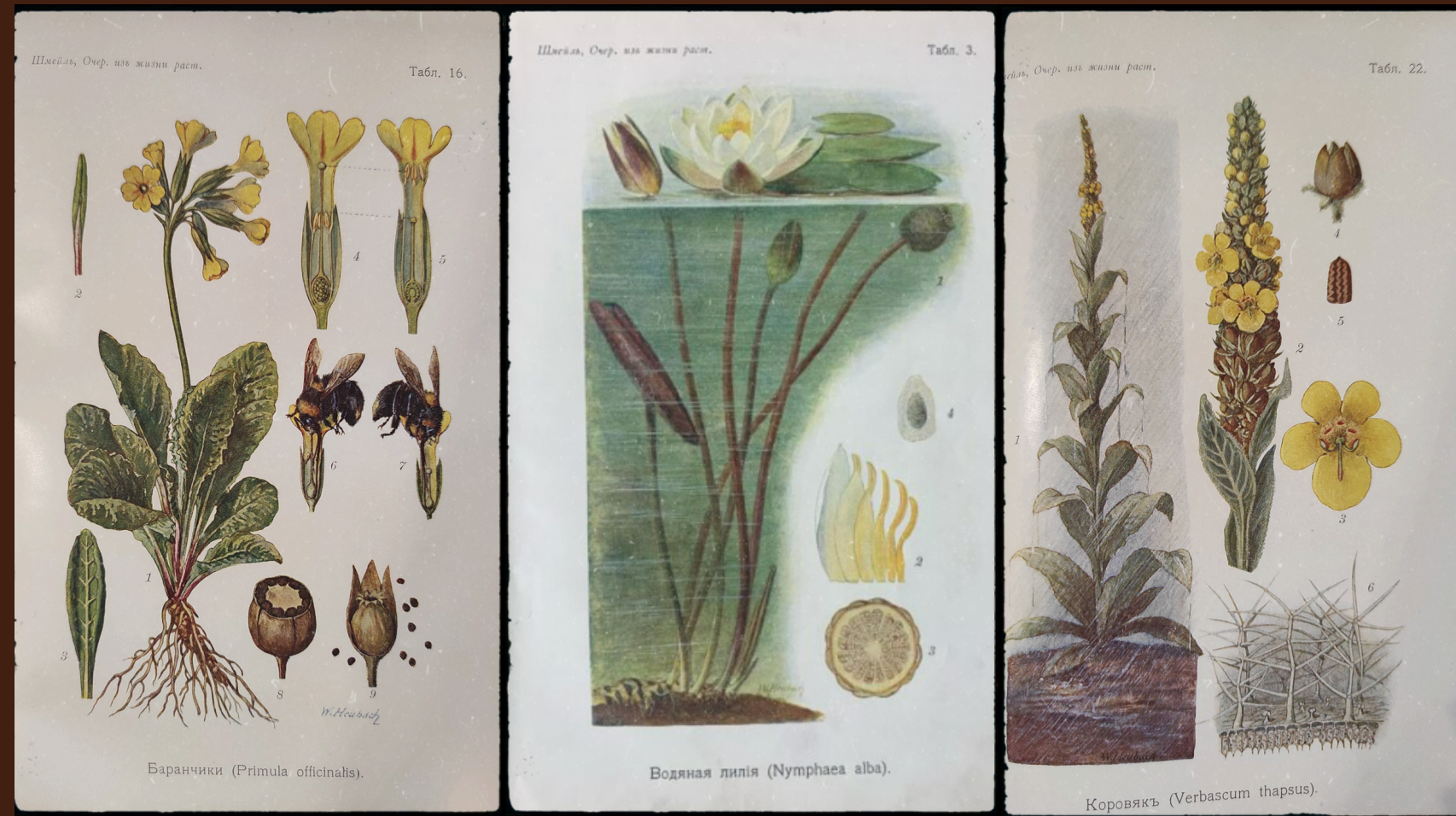
Кернер, А. М. Жизнь растений / Проф. А. Кернер фон Марилаун; Пер. со 2-го, вновь перераб. и доп. нем. изд., с библиогр. указ. и ориг. доп. А. Генкеля и В. Траншеля, под ред. [и с предисл.] заслуж. проф. И.П. Бородина. — Санкт-Петербург: Типография книгоиздательского товарищества "Просвещение", 1901. — 773 с.

Т. 1 : Форма и жизнь растения / худож. Эрнест Гейн, Ад. и Фриц Кернер, Г. ф.-Кенигсбург, Э. ф.-Рансоннет, И. Зеелоз, И. Зеллени, Олоф Винклер и др. - Четвертое издание со стереотипа. - 1903. - 773 с., с 215 рисунками в тексте, 13 резаными на дереве картинами и 21 хромолитографией. - (в пер.) : Б. ц.

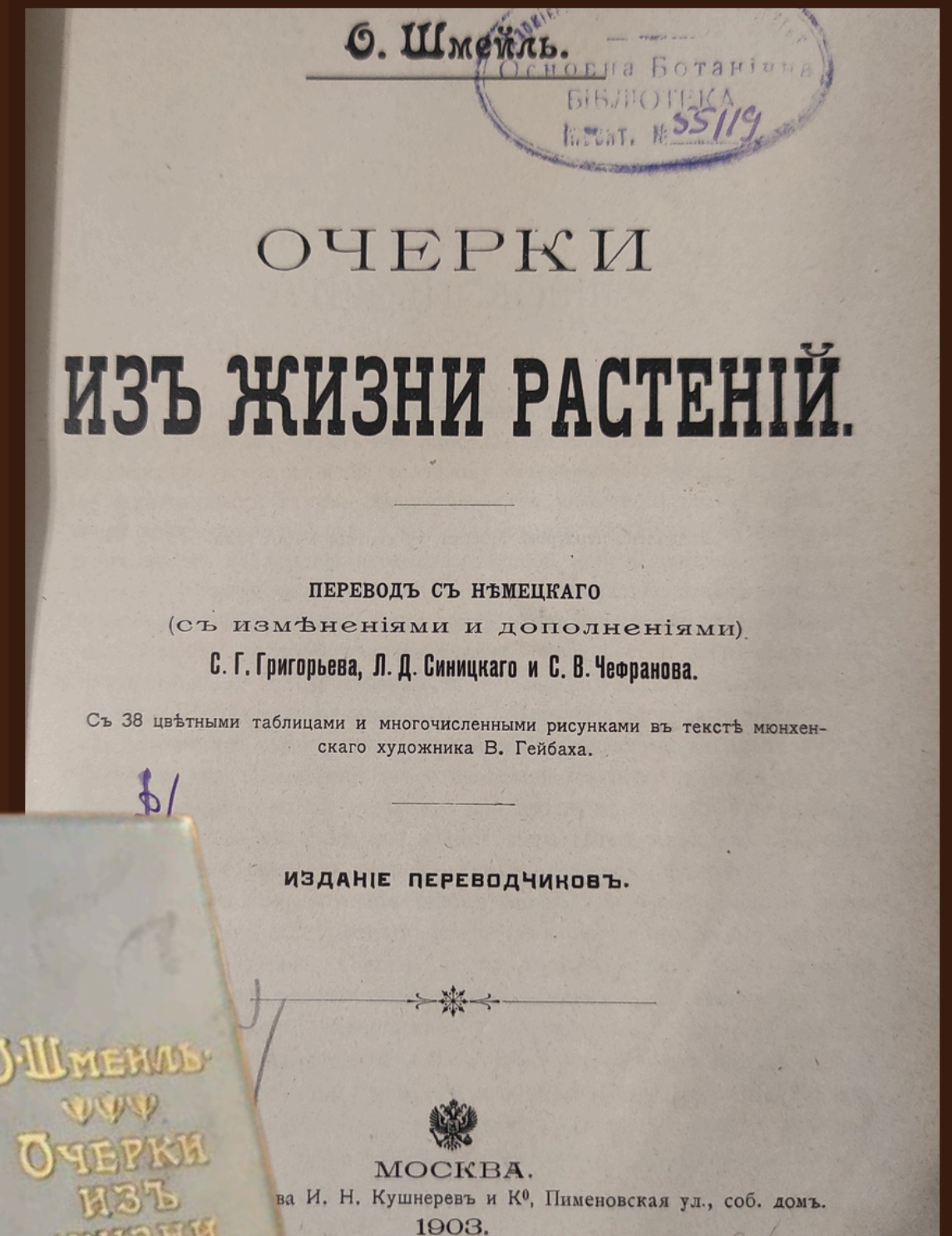
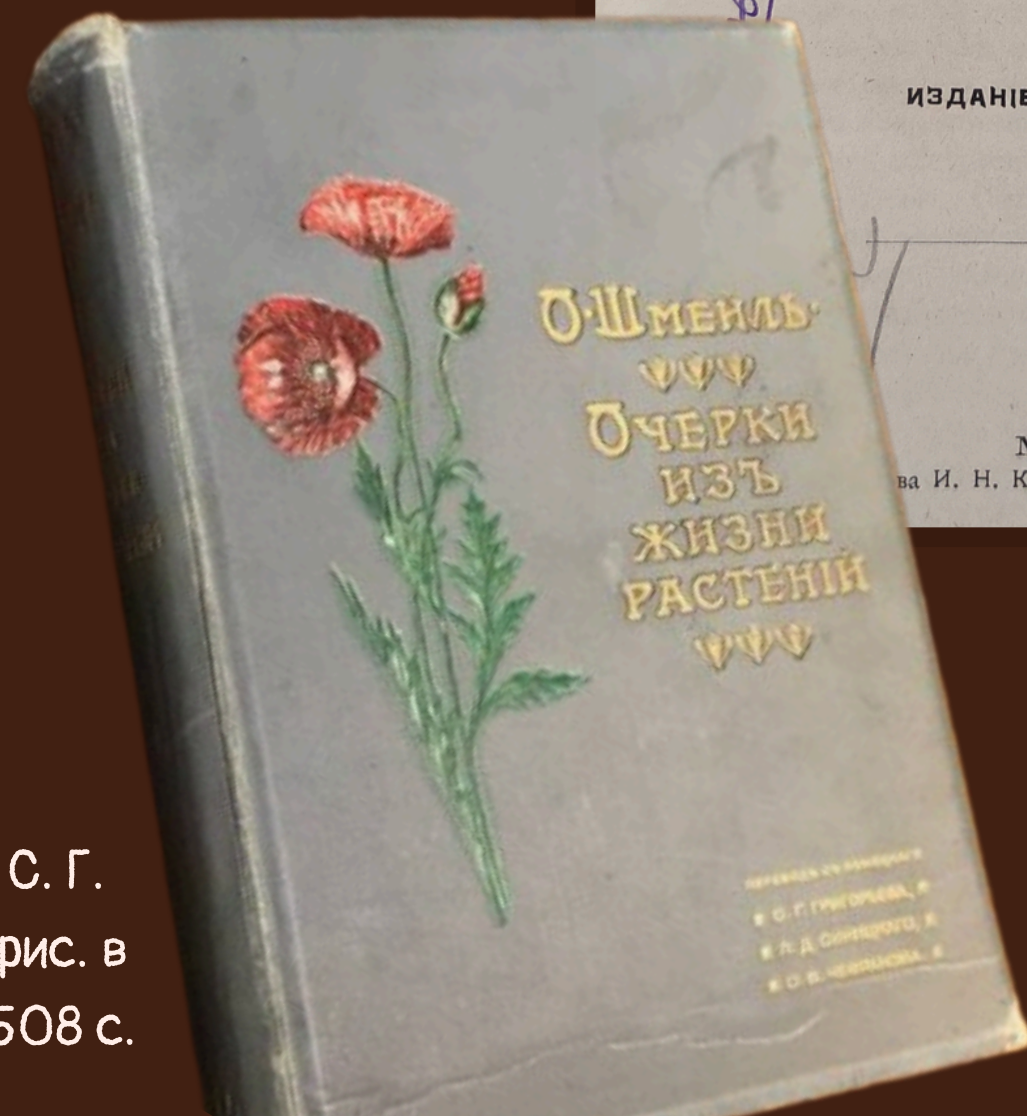
Автор книги — Антон Йозеф Кернер фон Марилаун (1831–1898), профессор Виденського університету, директор Ботанічного саду та академік Виденської академії наук. Представлена праця свого часу стала бестселером серед науково-популярних видань. Автор розглядає будову й життєдіяльність рослин крізь призму еволюції та природного добору, приділяючи увагу їхнім реакціям на зовнішнє середовище. Книга вирізняється доступністю викладу, актуальністю наукових ідей і багатим ілюстративним матеріалом — хромолітографіями та гравюрами.

Книга видатного німецького зоолога і ботаніка Отто Шмейля, вперше видана у Штутгарті в 1902 році, вже до 1908 року витримала 18 видань у Німеччині та була перекладена багатьма європейськими мовами. Праця стала важливим етапом у розвитку шкільної природничої освіти, оскільки сприяла впровадженню біологічного методу навчання як альтернативи традиційному морфологічно-систематичному підходу.

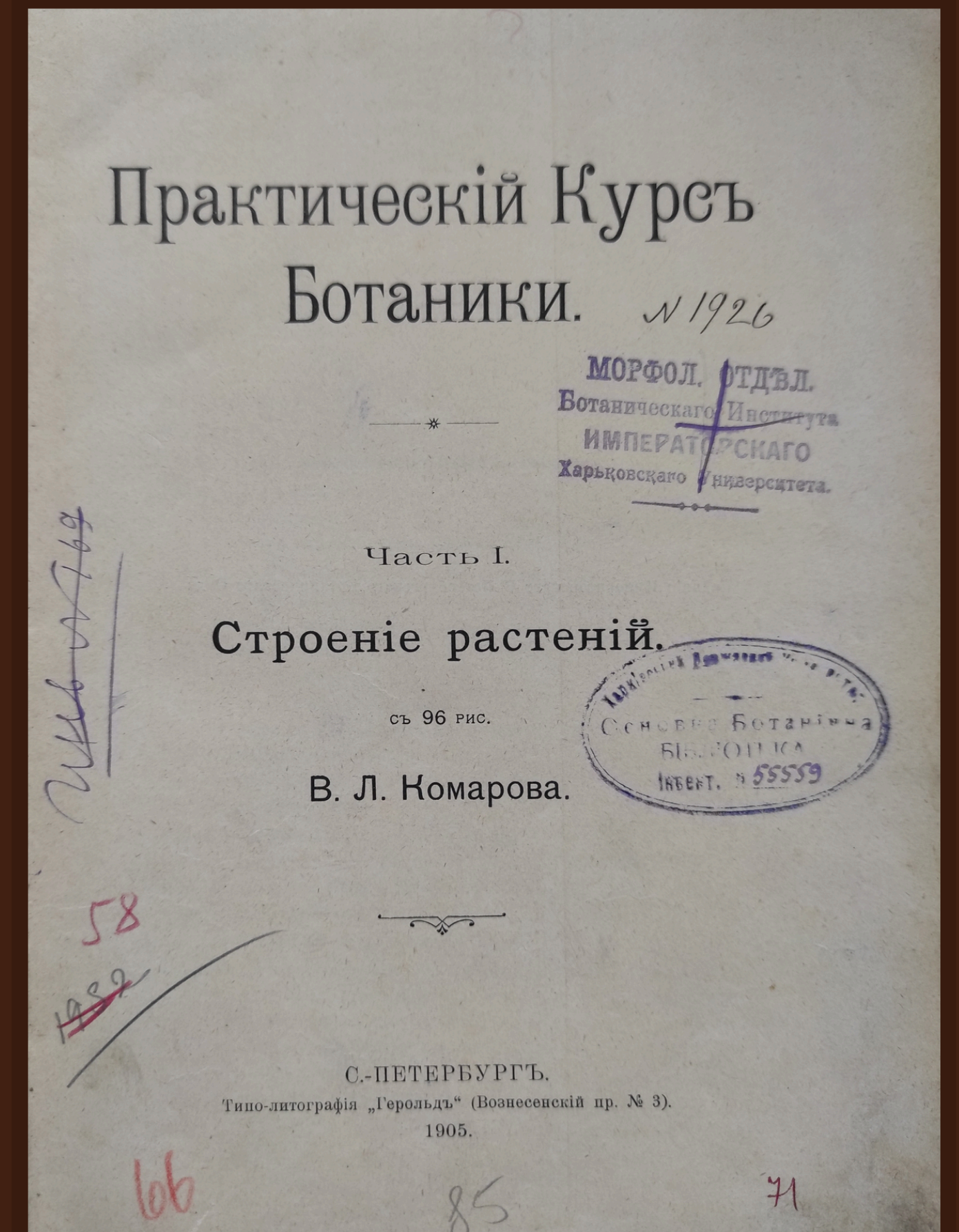
Шмейль О. Очерки из жизни растений / О. Шмейль ; пер. с нем. (с измен. и доп.) С. Г. Грибоедова, Л. Д. Синицкого, С. В. Чефранова ; с цветными табл. многочислен. рис. в тексте худ. В. Гейбаха.— М. : Типо-литография Т-ва И. И. Кушнерев и К°, 1903. — 508 с.

«Практический курс ботаники» — це підручник у 3-х томах створений ботаніком і академіком Володимиром Леонтійовичем Комаровим. Книга є однією з перших спроб поєднати теоретичне вивчення ботаніки з практичними заняттями, що зробило її новаторською для свого часу. У підручнику подано описи рослин, детальні ілюстрації, а також рекомендації для лабораторних і польових досліджень. Підручник мав великий вплив на розвиток ботанічної освіти у Східної Європі та тривалий час використовувався як навчальний посібник у гімназіях і вищих навчальних закладах.

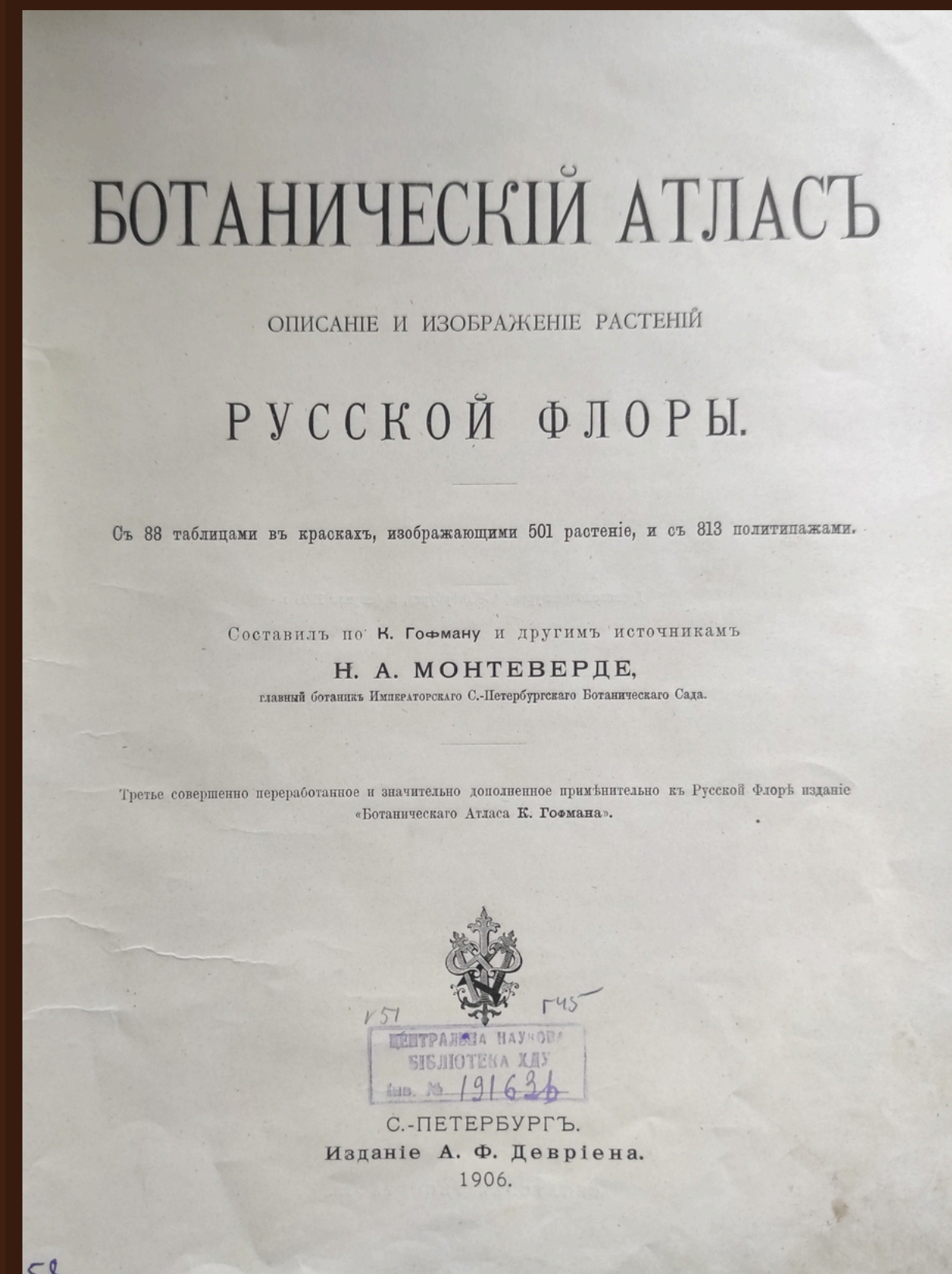
Комаров, Владимир Леонтьевич. Практический курс ботаники.
Ч.1. Строение растений / Владимир Леонтьевич Комаров . —
Санкт-Петербург : Типо-литография "Герольд", 1905 . — IV, 300
с. : 96 рис. — Библиогр.: с.287 .

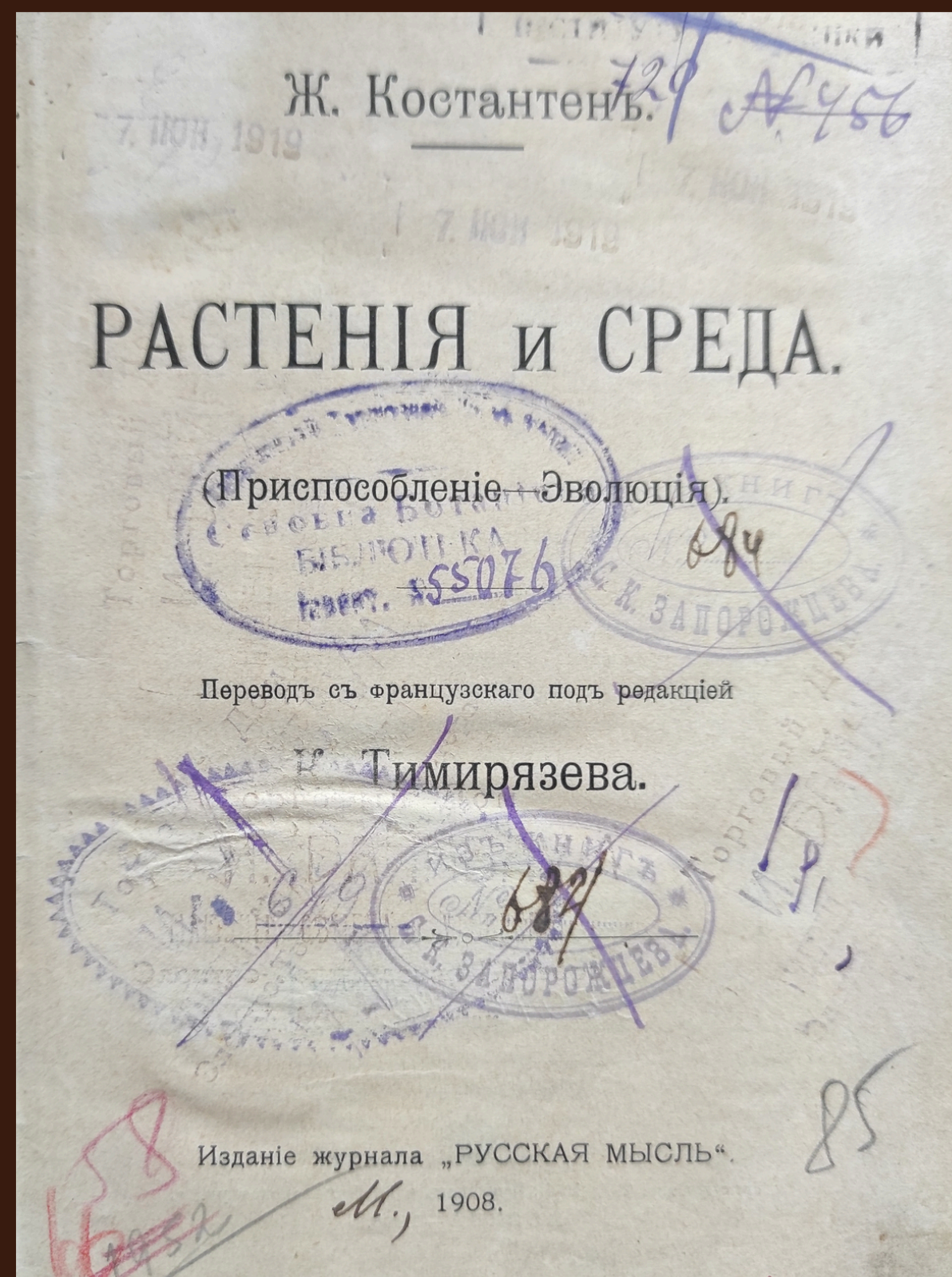

«Ботанический атлас» Миколи Андрійовича Монтеверде – це фундаментальний навчальний посібник для ознайомлення з рослинним світом. Видання призначене для широкого кола читачів і зосереджене на вивченні квіткових та вищих спорових рослин, а також містить відомості про представників нижчих спорових рослин. Атлас вирізняється наочністю та практичною цінністю для вивчення флори.

Микола Августинович Монтеверде (1856–1929) — вчений-ботанік відомий своїми науковими дослідженнями в галузі анатомії та фізіології рослин

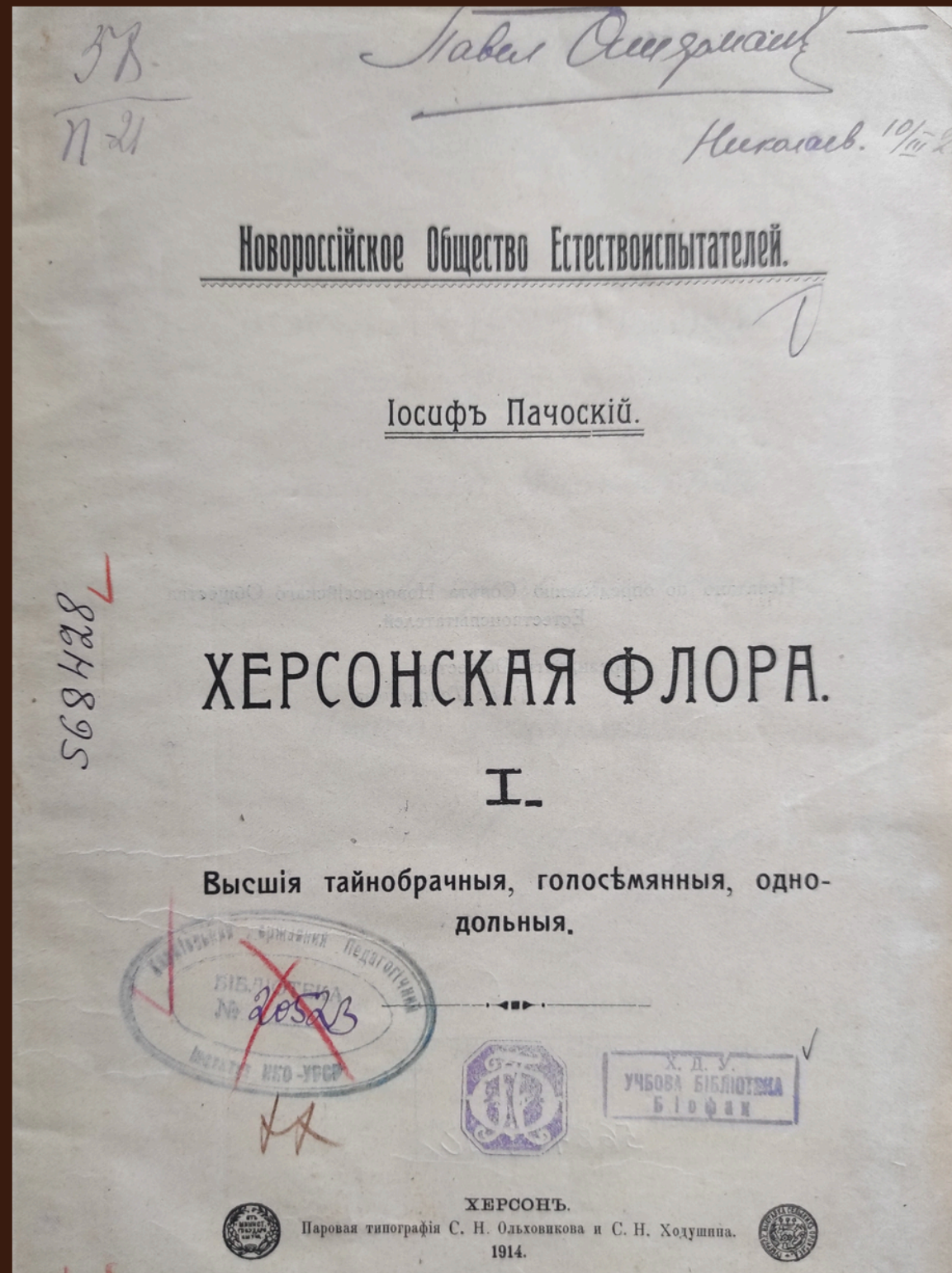

Монтеверде, Н.А. Ботанический атлас : Описание и изображение растений русской флоры / сост. Н.А. Монтеверде. – 3 изд., перераб. и значит. доп. — Пг. : А.Ф. Девриен, 1906. — 395 с.

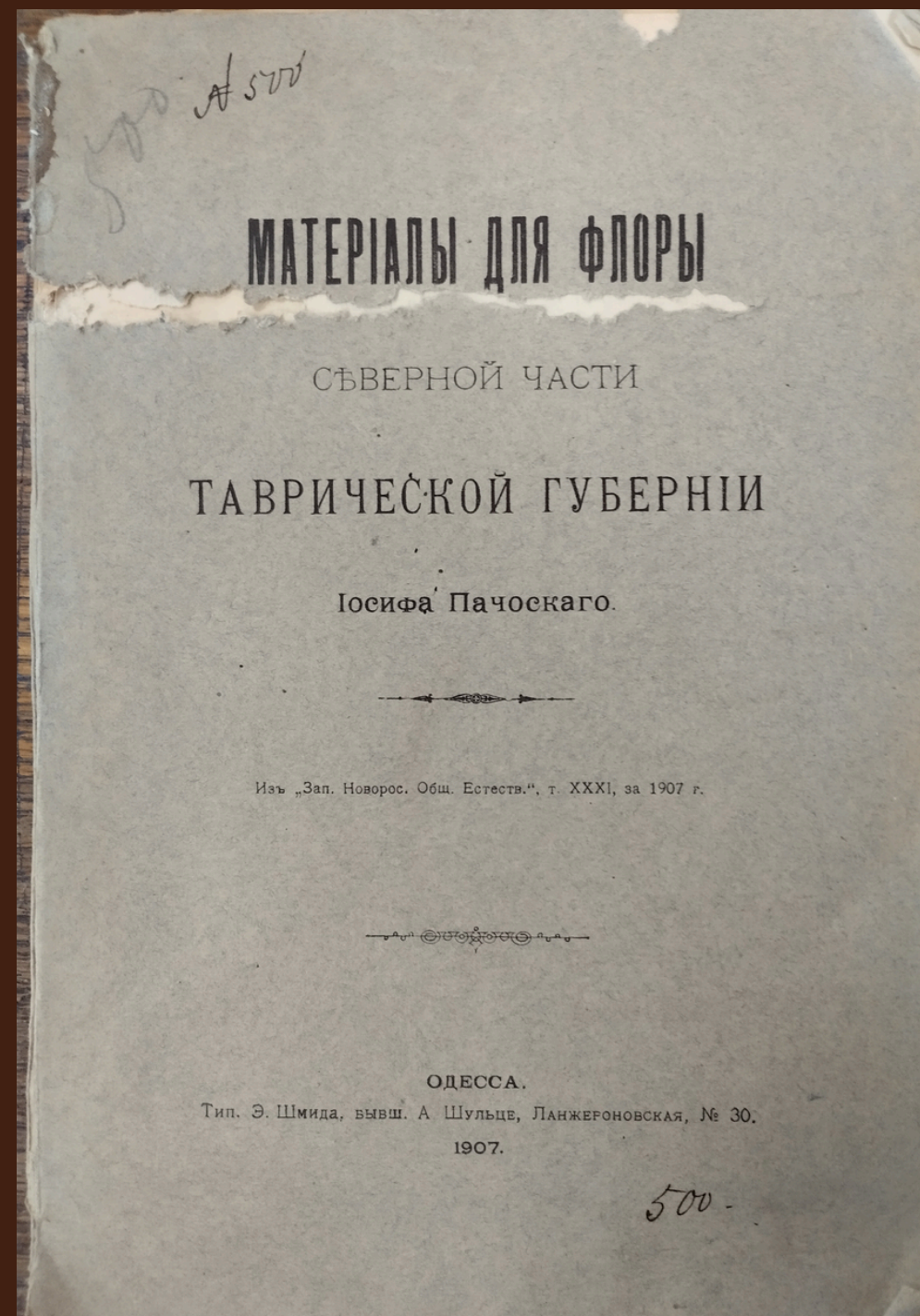

«Растения и среда», работа французского ботаника Жюльена Ноель Костантена, є однією з основоположних праць у галузі фізіологічної ботаніки, що досліджує пристосування рослин до умов навколишнього середовища. Твір було видано у 1908 році, а передмову до нього написав видатний учений Климент Аркадійович Тимирязев, який назвав цю галузь «експериментальною морфологією».

Костантен, Жюльен Ноель. Растения и среда. (Приспособление-Эволюция) / Ж.Н. Костантен ; пер. с фр. под ред. К. Тимирязева. – М. : Изд. журн. "Рус. мысль", 1908. – 341 с.

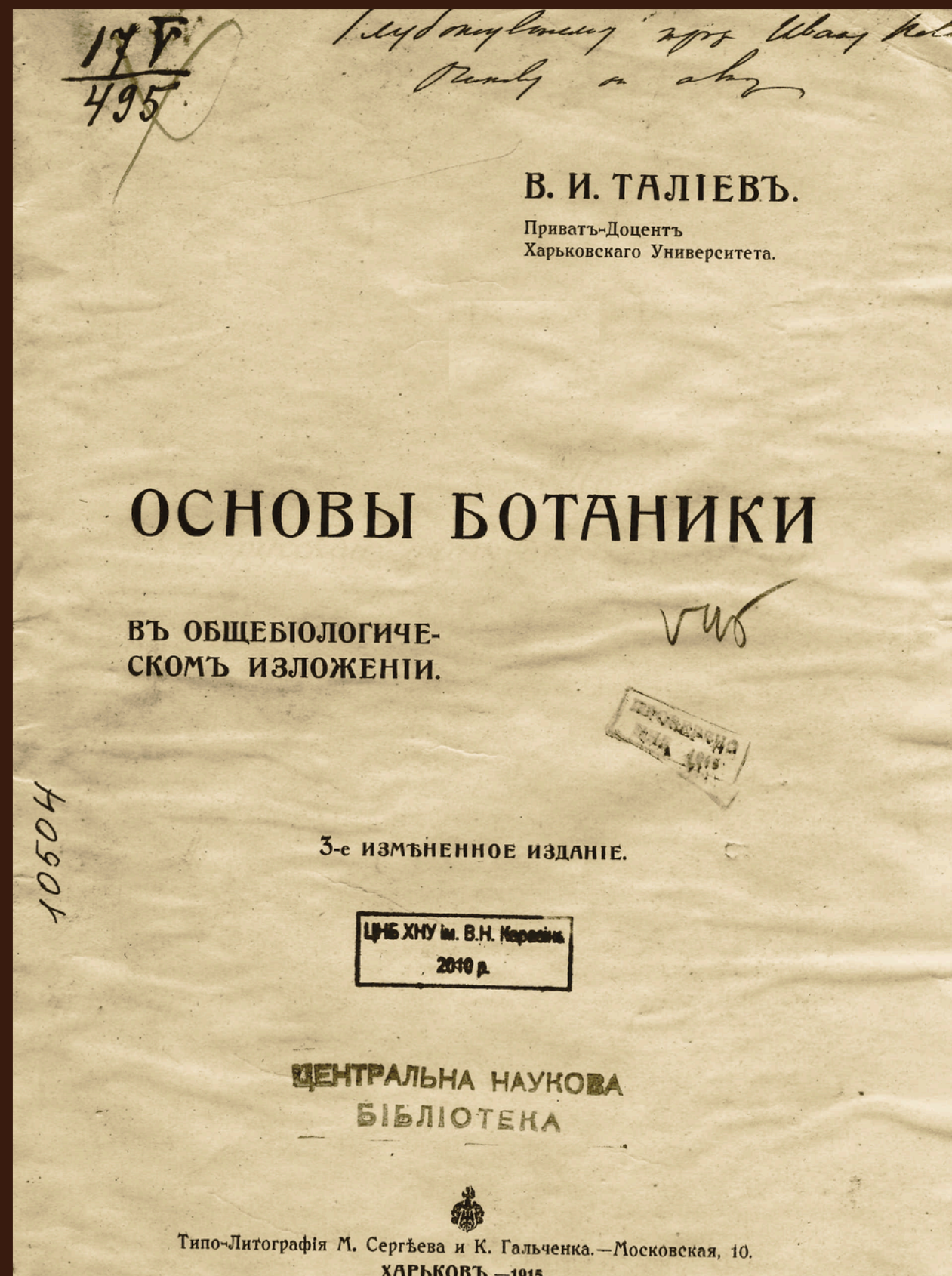

Йозеф Пачоський (1864–1942) — видатний флорист, фітоценолог, еколог і ботаніко-географ, що вніс значний вклад у вивчення флори України. Ним була детально вивчена флора та рослинність півдня України (у межах колишньої Херсонської губернії). Вважається одним із засновників фітоценології — науки про вивчення рослинних угруповань.

Пачоский И. Материалы для флоры северной части Таврической губернии // Записки Новороссийского общества естествоиспытателей. — 1908. — Т. 31. — С. 1–60.

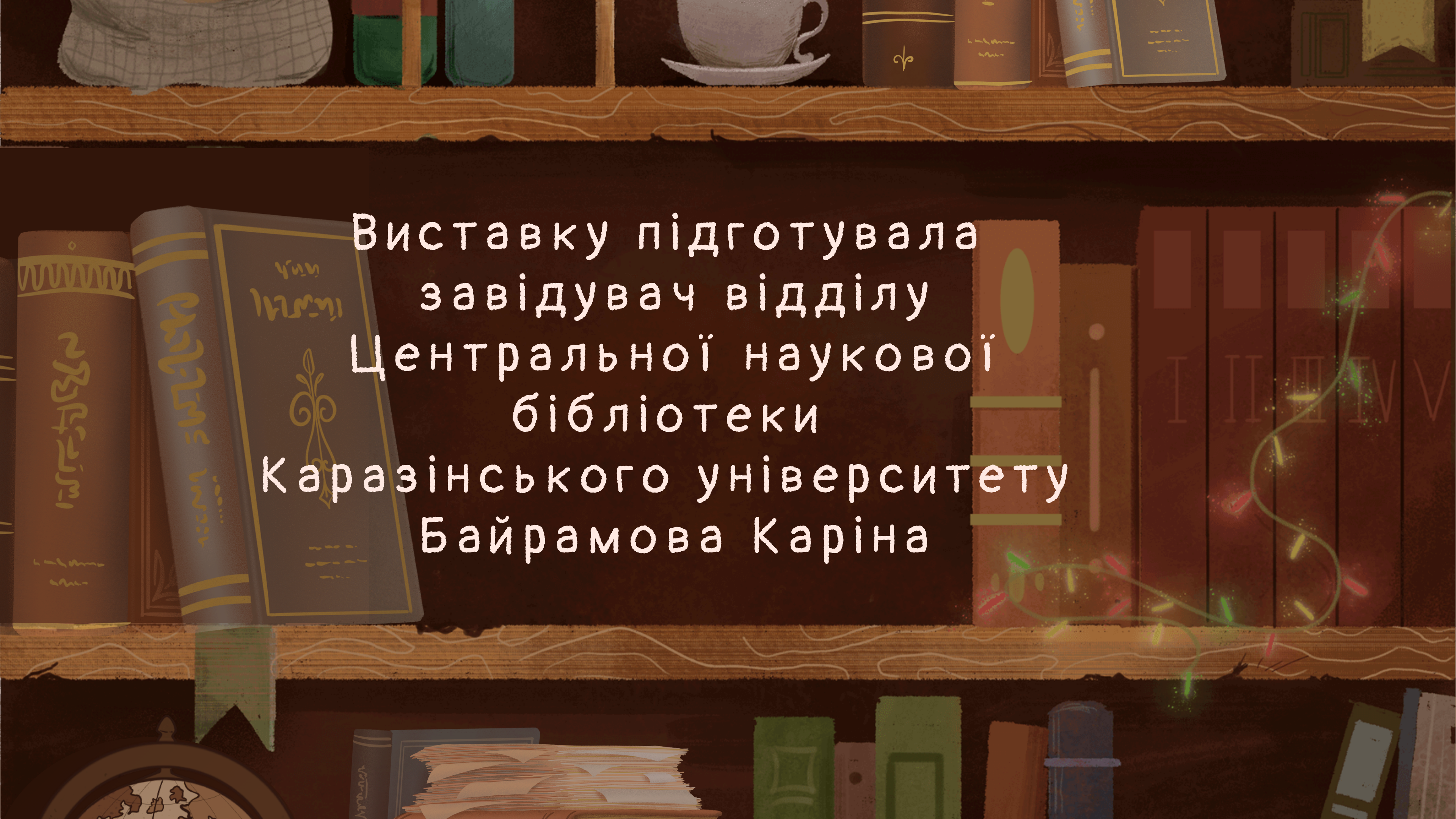
Пачоський Й. К. Херсонська флора. Т. 1 : Вищі спорові, голонасінні та однодольні. Херсон : Тип. С. В. Поряденка, 1914. – 552 с.

На основі лекцій, читаних студентам медичного факультету, В.І. Талієв випустив підручник ботаніки (перше видання — 1907 рік, останнє, посмерте, у 1933 році) — «Основы ботаники в общебиологическом (эволюционном) изложении».

Валерій Іванович Талієв (1872–1932) — відомий ботанік, вихованець Харківського університету. Він був одним із перших діячів природоохоронного руху в Україні та очолював Харківське товариство дослідників природи.

Талиев В.И. Основы ботаники в общебиологическом изложении /В.И. Талиев. - Изд. 3-е, Харьков, 1913.

Виставку підготувала
завідувач відділу
Центральної наукової
бібліотеки
Каразінського університету
Байрамова Каріна